

ilâvemiz

Cumartesi günü intisarı mutad olan ilâvemizi Atatürkün hatırasına ithaf ederek Ebedî Şefe ait çok kıymetli yazılar, resimler ve şifirlerle yarın nesrediyorumuz.

VAKIT

Perşembe 9 Ekim 1939

YIL:23 * SAYI: 7843

İDARE EVİ: Ankara Cad. İSTANBUL * Telgraf: VAKIT * Posta kutusu: 46 * Telefon: 21413 (Yazı) - 24370 (İdare)

Radiçin torunu öldürüldü

Belgrat, 8 (Hususi) — Eski mebuslardan ve general Jivkoviç taraftarlarından ölü Hırvat lideri Radiçin torunu Ivan Radiç geçen gece öldürülmüştür.

Türk - Fransız - İngiliz anlaşması dün mecliste ittifakla tasdik olundu

Hariciye Vekilimizin beyanatı:

« Kim ne derse desin, bu muahede sulha hâdimdir. Üç devletin sulh için çalışmaları daha müessir olacaktır. »

Söz alan mebuslar muahedenin ehemmiyetini tebarüz ettirdiler

Şükrü Saracoğlu İktisade

Sulh tavassutu

Yazan: ASIM US

Belçika Kralı Leopold'un Lahay'e giderek Holanda Kraliçesi Vilhelmina ile görüşükten sonra muharip devletlere müşterek bir sulh tavassutunda bulunmaları günün en mühim hâdisesini teşkil ediyor.

Fikrimizce bu teşebbüsün ehemmiyeti faydalı bir netice verip vermeyeceği meselesinde değildir; çünkü iki tarafın sulh şartlarında bir değişiklik olmadıkça göre, neticenin de menfi olacağı şüphesizdir.

Anıl dikkat edilecek âmil, Belçika Kralı ile Holanda Kraliçesi'nin sul tavassutuna sevkeden hissiyatı aramak lâzımdır.

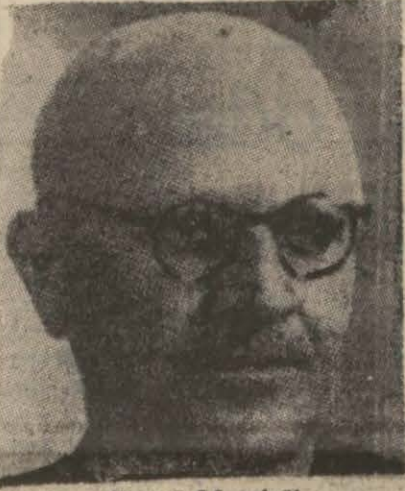
Almanya, Lehistan harbinden sonra şarkta boş kalan fazla kuvvetlerini garp cephesine getirmiştir; bu kuvvetler şimdi Belçika ve Holanda hudutlarına tahşid edilmiş bulunuyor. Almanyaya, ne Belçikadan, ne de Holandan bir tehlike gelmeyeceği muhakkak olduğu halde Alman erkânı harbiyesinin bu yolda bir tedbir alması garp cephesinde beklenen büyük taarruzun Majino hatrı üzerinde değil, Belçika ve Holanda arazisinden yapılabileceğini gösterir.

İşte Belçikalılar ile Holandalılar bu tehlikeyi bugün açıkça görmekte. Onun için bütün kuvvetleriyle seferber hale gelmişlerdir. Bununla beraber ne müdafaasız da bir sulh tavassutu yapma, ne hem milletlerine, hem de cihan efkârınumumiyesine karşı kendileri için bir vazife addetmişlerdir.

İhtimal ki Belçika ve Holanda hükûmdarlarının sulh için yaptıkları tavassutta Almanyaya taraftan gelen gizli bir telkinin de tesiri vardır. Almanlar yarın bu iki bitaraf memleketi çiğneyerek geçeceklerini düşünerek gerek kendi memleketlerine ve gerek efkârınumumiyeye karşı kendilerini mazur göstermek için tedbir almışa ihtiyaç görebilirler. Belçika ile Holanda hükûmetlerine:

— Almanya sulh istiyor. Fakat İngiltere ve Fransa razı olmuyor. Bu iki memleketi sulha mecbur etmek için bir yol vardır. Bu da Belçika ile Holandanın bitaraflığını ihlâl etmektir. Bunu istemiyoruz. Fakat çaresiz kalmışa kendi varlığını müdafa için bu yola gitmekten de çekinmiyoruz. Şu halde siz İngiltere ile Fransa üzerine tazyik yapınız.”

(Devamı 5 incede)

Cemal Mersinli

Rana Tarhan

Halil Mentek
(Yazısı 2 incede)

Dahiliye Vekili Elâzığde

Faik Öztrak Malatyadaki ziyafette bir nutuk söyledi

“Cumhuriyetin yegane mesnedi idi, memleketi için hiç bir fedakârlıktan çekinmeyen halkın beraberliğidir.”

Malatya, 8 (A.A.) — Dahiliye Vekilimiz şehrimizden ayrılmadan önce şereflerine belediye verilen ziyafette belediye reisi

Cafer Özelci söylediği nutuktaki Malatyanın mazhar olduğu inkişaf ve terakkiden ve imar yolunu.

(Devamı 5 incede)

Ebedî Şef Atatürk

Millî matem yarınki yıldönümünde yapılacak merasim

Ebedî Şef Atatürkün yarın ölümünün birinci yıldönümüdür. Bu münasebetle Millî Şefimiz Reisicumhur İsmet İnönü tarafından millete bir hitabe irad edileceği gibi yine Millî Şef saat dokuzda Atatürkün muvakkat kabrinin ziyaret ederek bir çelenk koyacaktır. Aynı saatte yurdun her tarafında, bütün halkevlerinde ve mekteplerde merasim yapılarak beş dakika sükût edilecek, Atanın mânevi huzurunda bütün yurttaşlar halkevlerinde Ebedî Şefin hayatı, eserleri, millî kahramanlığı yâd olunacaktır. Bu münasebetle İstanbul Üniversitesinde de bir ihtifal hazırlanmaktadır.

İhtifale sabah saat dokuzu beş geçte Üniversite konferans salonunda başlanacaktır. İlk önce Rektör toplantıyı açacak, talebeyi Büyük Ölü'nün hatırasını anmak üzere beş dakika sükûte davet edecektir. Bilâhara Döçent, profesör ve talebeler tarafından Atatürkün hayatı ve eserleri hakkında söz söylenecektir.

Üniversite gençliği Atatürkün ölümü dolayısıyla bir de madeni rozet hazırlamaktadır. Bu rozet merasime iştirak eden bütün gençlerin yakasında bulunacaktır.

Alman tayyareleri dün Parise beyanname attılar

Bir Alman bombardıman tayyaresi ile İngiliz avcı tayyareleri arasında muharebe

Kudüs, 8 (Hususi) — Bugün Paris üzerinde iki Alman tayyaresi uçmuş ve beyanname atmıştır. Beyannameler Sovyet icra komitesi heyeti reisi ve hariciye komiseri Molotofun son defa verdiği nutkun, İngiltere ve Fransa'nın Alman toprağına taarruz etmemele itham eden parçalarını ihtiva etmektedir.

Beyannamelerin Almanyada basıldığı anlaşılmıştır.

GARP CEPHESİNDE

Kudüs, 8 (Hususi) — Alman ve Fransız membarları garp cephesinde faaliyetin arttığını bildirmektedir.

Alman tebliği, Sar ile Mozel arasında Fransız hatları üzerine üç defa baskın yapıldığını yazıyor. Sarın şarkında Fransız hattı üzerinde Alman keşif tayyareleri uçmuştur. Bilmukabele Fransız tayyareleri de Alman toprakları üzerinde istikşaf uçuşları yapmışlardır.

Berlin, 8 (Hususi) — Lüksemburg topraklarına bir İngiliz tayyaresi inmekle müsadere edilmiş

(Devamı 5 incede)

Sulh teşebbüsü

İngiltere hükûmetince ciddiyle nazarı itibara alındı

Belçika üzerinde Alman tayyareleri uçtu Hollanda ve Belçika yeni askerî tedbirler aldılar

Londra, 8 (Hususi) — Bugün öğleden sonra Avam Kamarasında Başvekil Çemberlâyn'den Belçika ve Holanda devlet reisleri tarafından yapılan sulh tavassutuna dair malûmat istenmiştir. Sabahleyin, bu tavassutun, İngiltere hükûmetince ciddiyle mülâhaza edildiğini, fakat şimdilik bir şey söyleyemeyeceğini beyan etmiştir.

(Devamı 5 incede)

Hitler dün gece bir nutuk söyledi

İngillere eski müstemleke'lerini istedi

“Bizimle niçin harbediyorlar; çünkü bize kin besliyorlar.”

(Yazısı 5 incede)

Günlerin peşinden:

Çimento fabrikalarını devletleştirmek

İki yıl evvel memleketimizde çimento fabrikalarını devletleştirmek kararını vermiştik. Bu maksat ile alınmış bir Vekiller Heyeti kararı bulunduğunu da hatırlıyoruz.

Fakat bu karardan sonra tatbikat sahasına doğru gidilmedi. Büyük Millet Meclisine bir kanun lâyihası da gönderilmedi. Hükûmet çimento fabrikalarının devletleştirilmesine karar verdikten sonra niçin bundan vazgeçildi? Bunu da anlamak mümkün olmadı.

Fikrimizce çimento fabrikalarının devletleştirilmesini icabeden sebep iki yıl evvel bir ise, bugün iki olmuştur. Çünkü iki yıl evvel çimento yalnız imar vasıtası idi. Şimdi her memleket için hudutlarını tahkim edecek millî müdafaas vasıtalarından biri haline gelmiştir. Majino ve Sigfrid hatları umumileşen bir ihtiyaç ve zaruret şekline girmektedir.

Çimento fabrikalarının devletleştirilmesi hakkında verilmiş olan karar dosyalarında unutmıyalım. Yok eğer iki yıl evvel bu kararın alınmamasını icabeden sebep ortadan kalkmış ise bari bunu anlayalım.

HASAN KUMÇAY

Türk - Fransız - İngiliz anlaşması tasdik edildi

Hariciye Vekilimizin beyanları

Ankara, 8 (A.A.) — Hariciye Vekilimiz B. Şükrü Saracoğlu, üç taraflı Türk - İngiliz - Fransız muahedesinin Büyük Millet Meclisinde müzakeresi esnasında aşağıdaki nutku söylemiştir:

"Arkadaşlar;

"Altı yedi aydanberi, fırka grubu içtimalarında "Elbirliği ile çalışarak vücuda getirdiğimiz eseri Türkiye ile Fransa ve İngiltere devletleri arasında, 19 Teşrinievvel tarihinde, imza edilmiş olan bu üçlü yardımlaşma muahedesi ve mebrutları, millet vekillerinin son ve resmi tasvibini almak için, bugün yüksek huzurunuza gelmiş bulunuyor.

Söze başlarken, hemen söyleyeyim ki bu eserin vücut bulması için beraber çalıştığımız Fransız ve İngiliz sefirleri bana eserin büyük yükü ile mütenasip büyük birer devlet adamı olduklarını anlamak fırsatı vermişlerdir. Üçlü muahedenin bu iki kıymetli emeli, uzun süren müzakerelerimiz esnasında, az vermek veya çok almak gibi hasis fikirlerden tamamen uzak kalmışlar ve sadece eserin deha büyük bir eser olması için çırpınmışlardır. Diyebiliriz ki üç devletin murahhası, bu muahede için, yekdiğerleriyle münakaşa ve pazarlık etmiş değiller. Münhasıran, biraz evvel arzettiğim gibi, eserin büyük ve muvaffak bir eser olması için karşılıklı ve kıymetli yardımlarda bulunmuşlardır. Onun için, İngiliz sefiri Nacibullah ve Fransız sefiri Masigly'e huzurunuzda teşekkür edeceğim.

İşte arkadaşlar, bir taraftan sizlerle diğer taraftan Fransız ve İngiliz devletleriyle yapılan ahenkli ve anlayışlı ve müvazi çalışmalar üç devleti, dünya tarihinin esaslı bir dönüm noktası teşkil edecek olan bu üçlü yardımlaşma muahedesini içinde sözleri, şerefleri ve inzalarıyla birleştirdi.

Kim ne derse desin, bu muahede sulha hadimdir ve tamamen hüsni niyet eseridir. Ve bundan sonra üç devletin sulh için çalışmaları daha müessir ve müsmir olacaktır.

Arkadaşlar;

Bu muahedeyi, bizim için, yalnız askeri ve siyasi bir vesika telâkki etmek asla doğru olmaz. Bilakis, doğru olan telâkki şudur ki bu siyasi vesikalar, milletimizin için, siyasi ve askeri sahalarda olduğu kadar, içtimai ve iktisadi sahalarda da uzun, mesut ve verimli bir devreye esaslı bir başlangıç teşkil edecektir. Çünkü, bundan sonra Türkiye dünyanın en büyük ve en medeni iki milletinin husumetle, hattâ lakaydıle baktığı bir mevcudiyet değildir. Türkiye yine bu iki milletin sadece terakki ve tealisini sempati ile iste. diği bir mevcudiyet de değildir. Türkiye ilmi ile, irfanı ile, ordusu ile, büyük İngiliz ve büyük Fransız milletlerinin gözünde ve di. mağında medeniyet için, terakki için, sulh için, insanlık için ve bilhassa kendi mevcudiyetleri için zaruri ve çok faydalı bir varlık telâkki edilmektedir. Muahedenin büyük manası bize verilen bu kıymettir. Eminim ki bundan sonra terakki ve medeniyet ve insanlık yollarında adımlarımız genişleyecek, hamlelerimiz sıklaşacak, kardeşlerimiz refaha, büyük Türk milleti hedefine biraz daha yaklaşıcağıdır.

Türk milletinin bugünkü nesli saltanat devrinin asırlarca sü. ren ihmalini, taassubunu, süstisimlini ve felâketlerini, Atatürk'ün bayrağı altında toplanarak bir hamlede silkinip attıktan ve Cüm. huriyet rejiminin feyz ve imkânlarını hayatın her safhasında can. landırdıktan, dünyanın badireleri içinde yuvarlandı bir devirde, çekilten bir tek adam gibi, büyük kumandan ve büyük baş ismet inönü'nün etrafında toplanmak kıyasatını gösterdikten ve böylece artık Türk bayrağının, bundan sonra, halk çocuklarının omuzları üstünde, mütemadiyen yükseleceği kanaatini âleme verdikten son. ra, o neslin mensup olduğu Türk milletinin, medeni ve müterakki milletlerle aynı safta ve aynı hizada yer alması, artık bir hak ol. muştur. İşte, Fransız ve İngiliz milletlerinin hakperestliğini göste. ren bu üçlü muahede bize o halde veriyor. Haklarımızda çok kıs. kanç vâzifelerimizde çok titiz olduğumuzu, bundan şüphesi olan. lara, bu kırsiden, sizin namınıza, bir daha tekrar ediyorum.

Bundan sonra, Hariciye Vekili muahedenin maddelerini ve muahedenin derhal meriyete girdiğini gösteren protokolü teğrih ve Sovyetlerle aramızda bir harbi intaç edebilecek ahvalde, Türkiye. den taahhütlerinin icrası talep edilemeyeceğine dair olan diğer pro. tokolün de Rusya'ya karşı bir dostluk nişanesi olduğuna işaret et. miş ve sözlerine devamla:

Arkadaşlar;

Herkese biliyor ki büyük harbin ve istiklâl muharebelerinin kat'i tasfiyesinden sonra Türk, İngiliz ve Fransız milletleri, haya. tın her safhasında, yeniden incizaplar duruyuma başlamış ve bu in. cizaplar, hayatın sülî sahalarda, kendini hissettirmekte gecikme. miştir. Alekâmın cemiyeti akvan içtimaları, kongre ve konferans. lar ve alekhusus Hatay meselesinin halli, Montreux'de aktedilen Boğazlar mukavelesi, Nyon konferansının mukaverati, bu karşı. lıklı incizapın canlı birer âbidesidir. Denilebilir ki, son senelerde, bu üç devleti âlâkadar eden her meselede, kendiliğinden bir görüş birliği ve bir bütüm birliği hasıl olmuştur. Bir taraftan hayatın tabii seyrinin yarattığı birlik, diğer taraftan biraz evvel mühtasa. ran izahı çalıştığımız muahedenin hükümleri gözönüne alınacak olursa, görülebilir ki üç taraf murahhasları, üçlü muahedeyi yapmak için, geçici ve muvakkat hâdiselerin tesiri altında kalmışlardı gibi bu muahede ile, üç devlet arasındaki mevcut pürüzü ve ihtilâf işleri hal ve tanzim için de uğraşmış değillerdir. Onlar, sadece, en büyük üstaden, hayatın yarattığı vakıayı tahrir ve tesbit etmiş. ler ve bu tahrir ve bu tesbitin kusursuz olması için de yet. lilerine candan ve içgüdüsel yardım etmişlerdir. Tekrar edeceğim, muah. denameyi murahhaslar yapmamıştır. Onlar hayatın tabii seyrinin yaptığı bu muahedeyi sadece yazmışlardır.

Bu bakıma göre, bizim üçlü muahede, İngiliz adli hayatında büyük bir yer tutan ve İngilizlerce "Common law" denilen âdat, ahlâk ve an'anelere müstenit yazısız kanunlara benzer ki bunların kuvvetleri ve ömürleri yazılı kanunlarınkinden çok daha fazla, çok daha uzundur.

Nihayet arkadaşlar, bu üçlü muahedenin muhtelif encü. menin teftiklerinden geçen telâklî mebrutları ile beraber tasvip olun. masını sizlerden rica ederken, içinden gelen bir kanaati, bir kere daha, tekrar ediyorum: Ben eminim ki bu üçlü muahede, milleti. miz için, rejimi gibi meclisi gibi, şefi gibi, uğurlu bir müessesese olacaktır."

Anlaşma nasıl kabul olundu

Ankara, 8 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Dr. Mazhar Gecmen'in riyesinde toplanarak Türkiye - Fransa - İngiltere ara. smda Ankara'da imzalanan üç ta. rafı muahedenin tasdik hakkın. daki kanun lâyihası müzakere ve tasvip edilmiştir.

Celsenin açılmasını müteakip, Kastamonu mebusuna seçilen Rauf Orbay ve Urfa mebusluğ. na seçilen Razi Seyerin imtiyaz mazbatasını tasvip olmuştuk ve her iki de and içmişlerdir.

Muğla mebusu Dr. Hüseyin Avni Ercan'ın vefat ettiğine dair olan bayvekkâlet tezkeresi okuna. rak bir dakika ayakta sükût edil. mek suretiyle müteveffanın hatı. rası taziz edilmiş ve bu takibden de hariciye ve milli müdafas muh. telit encümeni reisi General Ce. mal Mersindi kürsüye gelerek hü. kûmetce meclise tevdi edilmiş o. lan Türkiye, Fransa ve İngiltere arasında münakit üç taraflı muah. edenin meclisin aldığı karara. (Devamı 5 incede

Öğretmenler için meslekî konferans ve kurslar

İlk konferans Birinci kânunda verilecek

İlk okul öğretmenlerinin mes. lekî bilgilerini çoğaltmak maks. adile her yıl tertip edilen kon. ferans ve kurslar bu yıl da öğ. retmenlerin daha fazla fayda. lanabilecekleri bir şekilde tes. bit edilmeğe başlanmıştır.

Konferansları şehrimiz ilk tedrisat müfettişleri ile tanın. mış terbiyecisi ve pedagoji müte. hassısları vereceklerdir.

Buna ait olmak üzere bir program tanzim edilmektedir. İlk konferans kânunvevvelde verilecektir. Geçen yıl olduğu gibi konferanslar üç mntakada tekrarlanacaktır.

Kurs tedrisatı da şimdiye ka. dar yapılmayan mevzularda ola. caktır.

Sirkeci rıhtımı temizleniyor

Dinamit kullanılacağı için nakil vasıtaları geçmiyecek

Sirkeci rıhtımının önünü te. mizlemek üzere denize inen dal. gıçlar senelerdenberi buraya yığılan gemi demir ve zincir. lerinin büyük kümeler teşkil ettiğini görmüşlerdir. Bu kül. çeleri ayırmak ve denizden çı. karmak mümkün olmamış, ni. hayet dinamit kullanımağa ka. rar verilmiştir. Bu sebepten dal. gıçların çalıştığı yerden deniz vasıtalarının geçmeleri mene. dilmiştir.

Üç silâhşörler so. kağındaki hırsızlık

Bir eve girerek eşya sa. tanlar mahkûm oldu

Vasil ve Teologos adında iki kişi yaz başlangıcında sayfiye. ye taşınan Jilbert isiminde biri. sinin Bomontide "Üç silâhşör. ler." sokağındaki evine anahtar uydurmuşlar, her sabah gele. rek solaktan geçen eskicilere ev sahibi sıfatını takmarak eş. ya satmağa başlamışlardır. Fa. kat komşulardan Asaf adında birisi bundan kuşkulunmuş ve polise haber vererek hırsızları yakalamıştır.

Asiye ikinci ceza mahkeme. sine verilen hırsızların dün du. rumlarını bitirmiş, 4 er sene birer ay hapse, o kadar emni. yet nezareti altında bulunmağa mahkûm edilmişlerdir.

Çıracak Nazif yakalandı

On gün kadar evvel Sultan. ahmetçe aşçı Ali Rızam diik. kânında çıracık yapan Nazif isiminde Kayserili bir genç, be. raber yattığı Alinin bir bavulu. nu çalmaktan adliyece verilmiş, kafat kati delil elde edilemedi. ği için serbest bırakılmıştı.

Hemen o günün akşamı caldı. ğı bavuldaki elbiselerden biri. sini sırtına geçirip içinde on li. ra ile hovardalığa çıkan Nazif, eşyaların sahibi Ali tarafın. dan Şehzadebaşında bir sine. mağa görülmüş, yakalanarak tevkif edilmiştir.

Birinci sulh ceza hâkimi Re. şit, dün Nazifin muhakemesini bitirerek kendisini 6 ay müd. detle hapis cezasına mahkûm etmiştir.

Kırtasiyecilik hakkında bir tamim

Dahiliye Vekâleti tarafından vilâyet ve belediyelere kırtasiye. cilik hakkında yeni bir tamim gönderilmiştir. Bunda, vekâletten yazılan istifsar ve istihzâr mü. tezammın yazılara çok defa ce. vap alınmadığı, müteaddit ka. kiplere rağmen cevapsız kaldığı, iş sahiplerinin haklı olarak daha yüksek makamlara şikâyet mec. bur kaldıkları bildirilmektedir.

Vekâlet herhangi bir yazıya vaktinde cevap almadığı tak. dırde müsebbipleri hakkında doğ. rudan doğruya vekâletçe takiba. ta tevesül olunacağını bildir. mektedir.

ŞEHİR İÇİNDE

İlk tedrisat öğretmenlerinin yeni barem vaziyeti

Valilik makamı mağdur olmuş hiç bir muallim bulunmadığını söylüyor

İlk tedrisat öğretmenlerinin yeni bareme göre vaziyeti etra. fında bir kaç gündenberi yapı. lan nesriyat üzerine İstanbul vali ve belediye reisliği bize şu izahatı vermiştir:

"1 - 3656 sayılı yeni ba. rem kanununa göre dereceleri lâğvedilen 10, 12, 14, 16, 17, 5, 22, 45 ve 55 lira aslı maaş al. makta olan öğretmenler kanun hükümlerine tevfiқан yukarı derecelere çıkarılmış ve hiç bir öğretmen almakta olduğu maa. şa nazarın aşağı dereceye in. dirilmemiştir. Bu suretle 10, 12, 14 lira maaş alan öğretmen mu. avinleri 15 liraya, 16, 17, 5 li. ra maaş alan öğretmenler 20 li. raya, 22 lira maaş alanlar 25 liraya, 45 lira maaş alan öğret. menler 50 liraya, 55 lira maaş alanlar 60 liraya çıkarılmışlar. dır.

Bu itibarla barem kanunu. nun tatbikinde hiç bir öğretmen mağdur edilmemiş ve bilakis barem vaziyeti tetkik olunur.

ken daima yüksek derece naza. rı itibare almıştır.

2 — 3656 sayılı kanunun tat. bikinde haksızlık yapıldığın. dan bahisle hiç bir öğretmen müracaat etmemiştir.

3 — 1702 sayılı kanun muc. bince kıdemleri ve muvaffak. yetleri itibarile terfi eden ve terfilerini 1880 sayılı kanuna göre bir sene sonra almalari icap eden öğretmenlerden kı. demleri ve muvaffakiyetleri i. tibarile maaşları bir derece yu. yarlatılan 1083 öğretmene bu yıl kadrosu ile bu kanunî hakla. rı verilmiştir. Bütünün umumî Meclisçe tetkik ve tasdikinden sonra terfileri tebliğ edilen mu. allimlerden terfilerine göre ma. aş alamıyanların vaziyetleri ge. lecek yıl bütçesinin tanziminde göz önünde bulundurulacaktır. 34 öğretmenin bu hususta di. lekçe ile yaptıkları müracaat. lara da kanunî karşılık verilmiş ve gelecek seneye intizamları tebliğ olunmuştur."

İşçi ailelerinin çocukları için

Barındırma odaları tesis ediliyor

İlk okullarda okuyan işçi ço. cukları için, geçen ders yılı or. tasında tesis edilen barındır. ma odalarının bu yıl da kurul. ması hususunda Maarif müdür. lüğü tetkiklere başlamıştır. Şimdilik bu odalar Fatih, Eyüp. Beyoğlu, Üsküdar gibi işçi ai. lelerinin ikamet ettikleri semt. lerde açılacaktır. Bu hususta

maarif müdürlüğü tetkikler yapmaktadır. Odada kalacak çocuklara mesgul olmak üzere okul öğretmenleri vazife ala. caktadırlar.

Oda kalmadığı müddet zar. fında tatbik edilecek usul ve çocukları mesgul etme prog. ramı hazırlanmaktadır.

Ayasofyada açık müze

Bizans eserleri hep bir arada teşhir edilecek Ayasofya bahçesinde Bizans e. serlerinden mürekkep bir açık müze tesis edilecektir. Müzeler umum müdürlüğünün müracaatı üzerine belediye İstanbul muh. telif semtlerinde bulunan sütun, sütun başlığı ve emsali şekildedeki Bizans eserlerinin tesbitini şube müdürlerine bildirmiştir.

Eserlerin yeri belli olduktan sonra bunlar müzeler idaresince Ayasofyaya naklolunacaktır.

Zehirli gaz kursların. dan alınan netice

Yakında pasif koruma komis. yonu toplanarak zehirli gaz kurs. larından alınmakta olan neticele. ri tetkik edecektir. Bundan baş. ka her kazada yağın söndürme e. kipleri teşkil meselesini gö. rüyecektir. Kaymakamlar grup. ları teşkil edecek olanların isim. lerini tesbit etmekte idirler.

Amerikalılar tütün mübayaa ediyor

Amerikan tütün fabrikaları mü. messiflerinden Kolman ile Yunan tütün tüccarlarından bir mümes. sil dün şehrimize gelmişlerdir.

Amerikalı mümesil piyasa ile temas edecek ve 800 bin kilo tüt. ün mübayaa edecekler.

Yunanlı tüccar ise Almanya sevk etmek üzere memleketimiz. den tütün alacağını söylemiştir. Almanya ile aramızda ticaret mu. kavelesi olmadıktan Almanlar diğer memleketler vasıtasıyla biz. den mal almaktadırlar.

Ramiye otobüs işlemiyor

Rami ile Sultanahmet arasında işleyen üç otobüs iki gündenberi işlememektedir. Bir şahsa ait o. lan otobüslerden birine ceza va. zılınca sahibi her üçünü de sefer. den çekmiştir. Belediye bu hu. susta tahkikat yapmaktadır.

Fazla gürültü yapan radyolar

Ses derecesi Şehir Mec. lisinde bugün tayin edilecek

Kahvelerde, gazinolarda ve emsali yerlerdeki radyoların faz. la gürültü yaptıkları belediye şikâyet edilmiş, yapılan tetkikat neticesinde bu şikâyetler varit görülmüştür. Bunun üzerine kiyefiyet daimi encümenince müza. kere edilecek şehir meclisine gön. derilmiştir.

Daimi encümeni ses haddini tayin edememiş, bunun takdirini meclise bırakmıştır. Meclis bu. gün kararını verecektir.

Taksim - Beşiktaş oto. büslerinden şikâyet

Taksim ile Beşiktaş arasında işleyen tramvay idaresi otobüsle. rinin aldıkları ücret Beşiktaşla. rın yeniden şikâyetini mucip ol. muş, bir mazbata ile belediye müracaat edilmiştir.

Belediye tanzilât yapılımasını esas itibariyle kabul etmiştir. Ye. ni fiyatlar yakında tesbit edile. cektir.

Gümrüklere alınacak memurlar için imtihan

Gümrüklere idaresinin yüksek tahsil mezunları arasında açtı. ğı imtihan ayın 20 sinde yapı. lacaktır. İmtihana girmek için müracaat edenler çoktur.

Diğer taraftan gümrüklere i. dairesine alınacak kimyagerler için de ayın 23 ünde bir imti. han yapılacaktır.

Halkevinde konferans

Beyoğlu halkevinde:

1 — 9.11.1939 perşembe günü saat 18.30 da evimizden Tepeba. şındaki merkez binasında Do. çent Bay Refii Şükrü Süvta ta. rafından "Millet İktisadı mı, ci. han iktisadı mı?.. mevzuunda mühim bir konferans verile. cektir.

2 — Herkes gelebilir.

İngiliz armstrong mümessilleri şehrimizde

İsmarlanacak vapurla. rın inşasını deruhte edecekler

Deniz yolları için İngiltereye ismarlanacak vapurların münaka. sa müddeti tekrar bu ayın sonu. na kadar uzatılmıştır.

Buna sebep, bazı İngiliz gemi tezgâhlarının henüz tekliflerini hazırlamamış olmalarıdır.

Diğer taraftan İngilterenin en büyük silâh ve sanayi müessesel. lerinden Armstrong'un iki mü. messilli dün trenle Avrupalardan şehrimize gelmişlerdir. Knovi ve Çalmers isimlerinde olan bu mü. messiller vapurların inşasını il. zerlerine almak üzere Münaka. le Vekâletle temaslarda buluna. caktadırlar. Bunun için bu akşam Ankara'ya gideceklerdir.

Romanya vapuru yolda bir kaza geçirdi

Karadenizden limanımıza gel. mekte olan Romanya vapuru yol. da bir kaza geçirmiş, uskurlarını denizde bazı cisimler sardarak makineleri işlemez olmuştur.

Yolcular büyük heyecan geçi. rmiş, nihayet saatlerce süren çalışmalardan sonra iki uskurdan bir tanesini kurtarmak mümkün olmuştur.

Bu suretle vapur tek uskur ile ve pek hafif bir yolla gelebilmiş. tir. Derhal dalgıçlar vapurun al. tına inerek diğer uskuru da kurt. armışlar, vapur yoluna devam etmiştir.

Karadenizden gelecek vapurlar

Karadenizde devam eden sid. detli fırtına dolayısıyla bir çok vapurlar limanlara sığınmışlar. dr. Bu yüzden vapur seferleri intizamı kaybetmiştir. Bar. tından evvelki akşam gelmesi beklenen Mersin vapuru dün gece gelmiştir. Bugün Karade. nizden gelmesi icap eden İzmir vapuru da yarın ve yarın gele. cek olan Ege vapuru cumarte. si günü limanımıza varacak. tır.

KISA HA. BER. LER

* Uğur vapurunun tamire alın. ması üzerine İzmit postalarını yapmak için Tayyar vapuru ay. rılmıştır. Vapur bugünkü İzmit postasını yapacaktır.

* İngiliz bandralı Pagasus va. puru ile dün limanımıza 300 ton mazot gelmiştir.

TEŞEKKÜR

Vefatle bizi matemlere gänke. den Meziyetin uzun hastalığında kendisini sık sık yoklayan, cene. zesinde bulunan, ebedi gaybube. tini duyup da telgraf, mektup, te. lefonla ve antrifle ile veya ge. lenk göndermek suretiyle taziye. eden muhterem dostlarımız, ak. rabamıza ve matbuatımıza teşek. küir ederiz.

Tedavisi için ellerinden geleni. hattâ muhali yapan müdavi dok. torlara, konsültasyona gelen yerli ve ecebi profesörlere, Or. taköy Şifa Yurdunun sahibi dok. tor Asım Onur'a ve müessesenin bütün mensubine ve bilhassa profesör Akıl Muhtar'a, doktor Ekrem Şerife ve doktor Bayan İffet Onur'a sonsuz şükran ve mennetlerimizi bildiririz.

Validesi

Lâmîa Cürükcülu

Zevci

Vâlâ Nureddin Vâ.Nû

AKVİM	Perşemb. 9 İl. Teş.		Cuma 10 İl. Teş.	
	27 Ramazan	Kasım 2	28 Ramazan	Kasım 3
Güne.	8 3 14	9 40 143		
Öle.	11 3 7 0	11 38 7 01		
İktid.	14 4 43	14 39 43		
Akşam	16 55	16 55 12 00		
Yatsı	18 44	18 8 1 24		
İmsak	4 30	5 00 12 09		

Harbin sulh uğrunda çalışan ilk kadın kurbanı

Hitlerin gözdesi nasıl intihar etti?

İngiliz kızının şahsı dostu intihar hâdisesini ve sebeplerini anlatıyor

Halkevlerinde Türkçe okuyup yazma kursları açılacak

Ankara, 8 (A.A.) — Cumhuriyet Halk Partisi bu kış devresinde her Halkevinin o, muhtim ve ihtiyacına göre "Türkçe okuyup yazma kursları" açılmasını bütün teşkilâtına emretmiştir.

Bu kurslara 18 yaşından yukarı, okuma yazma bilmiyen, kadın ve erkek vatandaşlar alınarak Maarif Vekâletinin millet mektepleri programına uygun bir şekilde okutulacaklardır.

Bu kurslara devam edenlerden fakir olanların okuma malzemeleri Halkevlerince temin edilecektir.

Cumhuriyet Halk Partisinin ehemmiyetle üstünde durduğu ve takibettiği bu teşebbüsün mühim bir yurt ihtiyacını karşılayacağı şüphesizdir.

Yolcuların beraberlerinde getirecekleri maskeler

Ankara, 8 (Hususi) — Gümrük Vekâleti beyazımtırak kopru kâğıtların beyazları gibi ithaline müsaade edilmesini; yolcuların beraberlerinde getirecekleri azami iki adet gaz maskesinin zati eşyadan sayılmasını gümrüklere bildirmiştir.

Kızılay hemşirelerinin kıyafeti

Ankara, 8 (Hususi) — Kızılay hastabakıcı hemşirelerinin kıyafet talimatnamesini Sıhhat Vekâleti alâkadarlarına bildirmiş tir. Ziyaretçi hemşirelerin vazife esnasında talimatnamenin gösterdiği şekilde kıyafet giymeleri zaruri olup vazife haricinde ve diğer hemşireler gibi istedikleri kıyafette gezmelerinde bir mahzur bulunmadığı talimatnamede tasrih edilmektedir.

Müddeti yenilenecek ihracat ruhsatnameleri

Ankara, 8 (Hususi) — Ticaret Vekâleti üç senelik müddetle olan ihracat ruhsatnamelerinin yenilenebilmesi için alâkadarlar tacirlerin yapacakları miracatların şekli ve usulü ve bakiyeleri kaymakamlıklara, min. takas ticaret müdürlükleri vasıtasıyla tacirlere tebliğ edilmek üzere bir tamim hazırlanmış, alâkadarlara göndermiştir.

Takas talpnameleri hakkında

Ankara, 8 (Hususi) — 278999 sayılı kararnamenin birinci maddesinin sureti tatbikiye dair müzeyyel talimatname ticaret vekâleti tarafından alâkadarlara bildirilmiştir. Buna göre takas talpnamesi tescil ettirilmeden ihracatta bulunup ta bilâhaza malın herhangi bir sebeple takasa tabi tutulması zaruriyetini taşıyan talpnameler Merkez Bankasına tebliğ edildikten sonra takas talpnamesi tescil edilebilecektir.

Ha'k Operet'in Parti ile alakası yok

Ankara, 8 (A.A.) — İstanbul'da istiklal caddesinde 26 numaralı binada halk opereti namıyla faaliyet bulan Muhtemelen müessesesinin Cumhuriyet Halk Partisi ile hiç bir alakası olmadığını tavzihe Anadolu Ajansı mezdur.

İsviçreye kaçan Alman sanayicisi

Amsterdam, 8 (A.A.) — Telegraf gazetesi, tanınmış Alman sanayicilerinden Fritz Thys, son bir İsviçreye kaçtığını bildirmektedir. Thysen, 200 milyon marka bakiye olan servetini terk etmiştir.

Bir kaç gün evvel Pariste çıkan Paris - Soir gazetesinden naklen Hitlerin gözdelelerinden ve Lord Redestalin altı kızından biri olan, nazi rejimi hayranı Mis Unity Mitford'un veronal içmek suretiyle intihara teşebbüs etmiş ve Münih hastanelerinden birine kaldırılmış olduğunu yazmıştı.

Bugün gelen 6 Ekimcilerin tarihli Paris - Soir gazetesi bu mesele hakkında şu tasvili vermektedir:

Daily Mail gazetesi memleketinden uzakta ümitsizlik içinde intihar etmiş olan Mis Unity Mitford hakkında uzun bir makale neşretmekte ve Belgrat'taki muhabirinin Prens Orloftan almış olduğu tafsilatı vermektedir.

Bu haberlere göre Mis Mitford, veronal içmemiş fakat 3 Eylül tarihinde ana vatani Almanya'ya ilanı harp edince tabancasının kurşunuyla kendisini öldürmeğe teşebbüs etmiştir.

PRENS ORLOF'un BEYANATI

Hitlerin "ideal cenup kadını", dediği Mis Mitford şahsı dostu bulunan Prens Orlof, Daily Mail gazetesinin Belgrat muhabirine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur. Prens Orlof harp başlayınca kadar Eerlinde İngilizce spikerliği yapmış ve Eylül iptidasında Almanya'yı terk ederek Viyana yoluyla Belgrada gelmiştir.

Mis Mitford, Münih'teki apartmanında 3 Eylül tarihinde kendi roveleri ile intihar etmiştir. Derhal bir hastaneye kaldırılmış ve Hitler kendisine bir buket çiçek göndermiştir. Kendisinden "son defa olarak bahsedildiğini duyduğum zaman doktorlar kurtulmasında pek zayıf bir ümit görüyorlardı. Şahsan ben Mis Mitford'un ölmüş olduğunu zannediyorum. Eğer böyle ise Almanya ile başlamış olan harbin feda edilen ilk kadını olacaktır.

Mis Unity Mitford samimi dostlarına nazi idealine karşı duyduğu hayranlıktan bahsetmekte idi. Fakat harp başlayınca bu idealinin yıkılmış olduğunu gördü. Kendisi Münih'te Hitler ise Berlinde idi. İrtiharımdan evvel Hitler ile kavga etmiş oldukları haberi asılsızdır. Hatta ağustos nihayeti ile Eylül iptidasındaki müthiş günlerde Hitleri görmüş bile değil.

UNITY MITFORD MOBİLYA BEKLİYORDU

Mis Mitford'un, Münih'teki apartmanı iki odadan müteşekkildi. Bunlardan biri banyo dairesi diğeri mutfak idi. Geçen ilkbaharda katı surette Almanya'da ikamete karar verdikten sonra bu apartmanı kiralamıştı. Apartmanın ancak bir tek odası döşenmiş bulunuyordu. Çünkü Mis Mitford Hitlerin kendisine "berchtesgaden'de görüp hayran olduğu mobilyaları da hediye etmesini bekliyordu. Esasen Hitler bunu vaat etmişti.

Mis Unity Alman tebaasına geçecekti. Bir harp olduğu takdirde ne yapacağını soran dostlarına Mis Mitford, harp olacağını katıyen zannetmediğini söylemişti.

3 Eylülde harp patlayınca Mis Mitford odasına kapanmış, radyosunu açmış ve sonra da üzerinde taşımak müsaadesini havi bulunduğu Valtier tabancası ile intihar etmiştir. Mis Mitford bu tabancayı bazı arkadaşlarına da göstermiş: "Kim bilir belli olmaz ki, demisti. Mis bir tarazu duçar olacağı zannederek tabanca taşıyordu. Mis Mitford'un dairesinden silâh sesleri geldiğini duyan komşuları derhal polise haber vermişler ve oda kapısını zorlamaya başlamışlardı.

SIR SAKLANACAK

Prens Orlof hikâyesine şöyle devam ediyor:

Mis Unity Mitford kendini bilmiyecek bir halde hastaneye kaldırıldı. Hitlerin silâh arkadaşlarından biri genç kıza tedarik

Harbin başlaması üzerine intihar ettiği bildirilen Mis Unity

vi eden doktorlarla bilâfasiyla görüşmektedir.

Hitler bu iş hakkında hiç bir şey söylenilmesini emretmiştir. Felâket haberi üzerine Hitler hastaneye derhal çiçek göndermiştir. Buket geldiği zaman Mis Mitford henüz hayatta idi. Fakat doktorlar kurtulmasında pek az ümit görmektedirler.

Prens Orlof Belgrattan Amerika'ya geçecek ve orada eski mesleği olan gazeteciliğe başlayacaktır. Kendisi Mis Mitfordun şahsı dostudur. Son görüş-

melerinde Mis Mitford'un bir telefon numarası vermiş olduğunu bu numaranın hiç bir kataloğda mevcut olmadığını ve bugün arandığı zaman cevap almadığını, telefon merkezlerinin bu numaranın kapalı olduğunu bildirdiklerini, fakat böyle gizli bir sebekle bulunduğu nu zannettiğini söylemekte ve zavallı kız için şunları ilâve etmektedir:

— Mis Mitford sağlığında kurban gitmiş bir zavallıdır.

Göring

"Amerika 8000 tayyare veremez," diyor

Roma, 8 (A.A.) — Sovyet Rusya'nın Berlin sefarethanesi salonlarında Sovyet ihtilâlinin yıldönümü münasebetiyle verilecek resmi kabul esnasında mareşal Göring Messagero gazetesinin bir muhabirine Amerikanın müttetiklere 8 bin tayyare vermeğe muktedir olacağını zannetmediğini söylemiştir.

Mareşal Göring hava harbi hakkında da bugünkü harpte düşman gemilerinin araziden daha mühim olduğunu ilâve etmiştir.

İngilterenin müsadere ettiği mallar

Londra, 8 (A.A.) — 4 Teşrinisan'de İngilterenin müsadere ettiği kaçak eşyanın yekünü 420,000 tona baki olmakta idi.

Avam kamarasında muhafazakâr Levy, bu eşyanın hâlâ vapurlarda olduğunu ve bu suretle varurların hareketine imkân bırakılmadığı hakkındaki haberlerin doğru olup olmadığını sormuş, asıl doğru olmadığını cevabını almıştır.

Bulgaristan - İngiltere ticari anlaşması

Sofya, 8 (Hususi) — Bulgaristanla İngiltere arasında yapılan ticaret anlaşmasının tasdik edildiği bugün Londra'daki Bulgar sefiri tarafından İngiliz hükûmetine bir nota ile bildirilmiştir.

Etna yanardağı faaliyete geçti

Katan, 8 (A.A.) — Etna yanardağı birdenbire faaliyete geçmiştir. Bundan 11 sen evvelki mühim indifam arifesinde olduğu gibi erta kraterin üstünde muazzam kırmızı aydımlıklar görülüyor.

Çörçil Avam Kamarasında

Deniz harbi hakkında izahat verdi

Kudüs, 8 (Hususi) — Bugün avam kamarasında bahriye nazırı Çörçil "Royal Ok" un batırılışına dair beyanatta bulunmuştur. Aynı mevzu üzerinde Lordlar kamarasında müdafaa telif ve tanzim nazırı Lord Çatfield de bevanat vermiştir. Çörçil, Skayattlor'da batırılan Royal Ok'un mezkûr limanda müdafaa tertibatının henüz tamamlanmadığı bir sırada bu felâkete uğradığını, şimdi bütün tertibatın ikmal edildiğini beyan etmiştir. Düşmanın istifadesini mucip olur endişesiyle bu yeni müdafaa tertibatına dair malumat veremeyeceğini ilâve etmiştir. Çörçil, eskiliği ne rağmen kıymeti inkâr edilemeyecek olan Royal Ok'un batışını ve dolayısıyla ölen yüzlerce jeci askerini, bahriye nezaretini için mühim bir ders teşkil ettiğini söylemiştir.

Mütteakiben kaçak kontrol faaliyetinin himaye sisteminin kaydettiği muvaffakiyetleri saymış ve müdafaa hazırlıklarının büyük miktayla devam etmekte olduğunu, gelecek ilkbaharda taze kuvvetlerin vücut gelmiş bulunacağını, istikbali emniyetle karşılayabileceklerini tebarüz ettirmiştir.

Bahriye nazırının beyanatına göre şimdiki halde harp tam manasile denizde cereyan etmektedir.

Çörçil, Fransız bahriyesinin sarfettiği gayreti de şükranla yad etmiştir.

Fahriye nazırının beyanatı, muhalefet sıralarında tasviple karılmıştır. Denizde harbin vaziyetine dair açık malumat vermesi umunun terchi ettiğ bir usul olarak görülmektedir.

Görüp düşündükçe

Lâf ve peynir gemisi

Son dünya yangını tütmeye başladığı sıralarda, propaganda makineli tüfeklerden daha çok lâf cephanesi harıyorlardı. Hesap ve kitaba dayanır görünen bir alay palavradan sonra, ortada bir de esrarlı, karanlık ve kuşkuandırıcı hava yaratmağa çalıştılar.

Alman gazeteleri, kalemlerinden kaçmış çeşnisi verecek ihtiyatsızlıklar yapıyor, harp sırlarından bir kısmını ifşa eder görünüyorlardı.

Bazan bu, bir ifşa olmaktan çıkıyor ve resmi ağızlarından dökülen bir tehdit yayılımı oluyordu. Mareşal "Göring", in Cermen tayyareciliği ve Cermen hava hâkimiyeti hakkında konuşurken takındığı tavır gibi.

Arada sırada ilim ve fennin de bu uğurda silâh başına çağırıldığını işitiyorduk.

Mahremâne bir eda ile, âdeta kulaklara fısıldanıyormuş gibi:

— Eğer dileğimiz olmazsa, vay dünyanın haline!
— Kalamaga henüz beşeri vicdanımızla razı olmadığımız silâhlarımız var?

— Hava mezar yapan korkunç cereyanlar keşfettik!
— Mesafe cehdhası topraklarımız, Alman dehasının çapını bütün dünyaya gösterecek, diyorlardı

Ölüm şuar!
İskelet gazi!
Vicdan torpilli!
Dev tanklar
Yürüyen dağlar!

Nevinden yeni silâhlar da palavra hartuşiyle atıldı durdu. Fakat işte bu korkunç silâh ve ölüm kâbusunun, bir rüya kadar olsun dehşetini görmedik, çekmedik.

Hattâ tamtersine, şimdiye kadar hiç ses çıkarmıyan İngilizler:

— Laniya "Göring", in nâmağlup hava kuvveti?

Diye sormağa başladılar. İskoç kıyılarında, bilmem hangi limanda, bu veya şu köprü üstünde Cermen filoları sapır sapır dökülünce ortalık duruldu. Bulutlar içinden artık motor ve pervane vizitörleri gelmiyor. Sirenler sık sık ulumuyor ve sığınaklar bomboş. İnsanlar âdeta, kazılan o canım parklara, bahçelere, şehirlerden uzaklara göçtürülen çocuklarla ihtiyarları acıyacağı geliyor.

Lâfla peynir gemisi bile yürümezken, harbin muazzam değirmi döner mi hiç?..

Hakkı Süha Gezgın

SPOR

Ankara at yarışlarının 6ncı haftası

Bu defaki koşular da sürprizli oldu

Ankara, (Hususi) — Beş haftadanberi yapılmakta olan at yarışlarının altıncı koşuları da bermutat büyük bir merakla kütlesi önünde şehir hipodromunda yapıldı. Taylara mahsus olan Dumlupınar yarışındaki yanlış çıkışlar yüzünden çok heyecanlı ve sürprizli olan bu haftaki müsabaların tasvili veriyorum.

Birinci koşu

Üç yaşında yerli yarım kan İngiliz atlarına mahsus orman çiftliği koşusu idi.

İkramiyesi 400 lira, mesafesi 1800 metre idi.

1 — Nirvana
2 — Tunca
3 — Berceste

Müddet: 2,01 dakikadır.

Bu yarışa altı at girmişti, bunlar arasında Prens Halimin Berceste ile İbniradyo'su favori addedilmekte idi, nitekim koşu başlar başlamaz Berceste önde görüldü. Cesur isimli atta biraz geriden Berceste'yi takip etmekte idi, yarışın ortalarında İbniradyo ile Nirvana geriden koptular Nirvana virajda bütün rakiplerini geçmeğe muvaffak oldu, düzlükte gayet kolay bir koşu yapan Nirvana meraklıların hayreti arasında yarışı kazandı. Bahsi müste.

rekte: Ganyan 480, plâseler de 175 ve 385 kuruş verdi.

İkinci koşu

İki yaşındaki yerli halis kan İngiliz atlarına mahsus Dumlupınar koşusu idi.

İkramiyesi 1500 lira, mesafesi: 1400 metre idi.

1 — Gonca
2 — Abinepoureux
3 — Mart 1

Müddet 1,30 dakikadır.

Günün en güzel koşusu olan bu yarış bazı cokeylerin hataları yüzünden ilk depar yanlış oldu ve bunu bir ikincisi takip etti; bunda da bazı atlar koşu ya girdiler bir kısmı ise hareket etmedi. Bu vaziyet karşısında bu koşunun beşinci yarıştan sonra yapılmasına karar verildi ve böylece aiaca kararlıkta yapıldı.

Fikret Atılın Sigetvar'ı yu.

ları koptuğu için, Sibel isimli at ta ilk defa koşup fazla yorulduğundan bu koşuda koşmadılar.

Bahsi müsterekte ganyan 245, plâseler de 105 ve 110 kuruş verdi.

Üçüncü koşu

Bu yarışa gelinceye kadar kazançları yekünü 3000 lirayı doldurmamış dört ve daha yukarı yaştaki yerli yarım kan İngiliz atlarına mahsustu.

İkramiyesi: 450 lira, mesafesi 2600 metre idi.

1 — Mahmure
2 — Baskin
3 — Alceylan

Müddet: 3,01 dakikadır.

Bu koşu da heyecanlı geçti, Başlarda Baskin önde idi. Yarışın ortalarında sıkı bir koşu yapan Mahmure rakibinden galibiyeti aldı ve bu arada güzel bir hücum yapan Alceylan da son metrelerde üçüncülüğü elde etti.

Bahsi müsterekte ganyan 210, plâseler de 145 ve 320 kuruş verdi.

Dördüncü koşu

Üç ve daha yukarı yaştaki halis kan İngiliz atlarına mahsus handikap koşusu idi.

İkramiyesi 275 lira, mesafesi: 2400 metre idi.

1 — Karanfil
2 — Sifkap
3 — Özdemir

Müddet: 2,40 dakikadır.

Günün dördüncü koşusuna on bir at yazılmıştı ve bunların hepsi de yarışa iştirak ettiği için müsabaka çok güzel oldu. Koşunun başlangıcında ileri atılan Yatağan bir müddet önde gittiysede virajda Karanfil, Sifkap, Kaya ve Özdemir toplu olarak yatağana yaklaştılar. Bu arada şiddetli bir çekişme oldu ve bunda galip çıkan Karanfil birinciliği elde etti.

Bahsin müsterekte ganyan: 200, plâseler de 165, 245 ve 335 kuruş verdi.

Beşinci koşu

Üç yaşındaki halis kan Arap atlarına mahsus handikap koşusu idi.

(Devamı 6 incede)

-55-

"Kadın yalnızca ve tamamen doğuran güddeleri ile kadındır." Bütün kadın güzelliği, hatları, intizamı, ahengi, ciltlerin baraklığı, memelerin inkişafı, saçların parlaklığı, sesin inceliği ve berraklığı bütün bunlar hep güddelerin faaliyetine bağlıdır. Yumurtalıkları çıkartınız, o zaman ahenkli hatların bozulduğunu, sesin kalınlığını, erkekliği, zekâ faaliyetinin azaldığını, hafızanın noksanlaştığını, şefkatin, merhametin yerini gaddarlığa terkettiğini, ağzın sakileşip, kenarlarının tüylendiğini, bakışta çirkin bir mana belireceğini göreceksiniz. Birkaç sene geçtikten sonra karşınızdaki kadın artık erkekleşmiş bir mahlûk, kadınlık ile erkeklik arasında hiç bir mana ifade etmeyen bir varlıktır.

Fakat buna rağmen Tito bu kadma o kadar tutulmuş idi ki, bu kat'i hezimetin gelmesinden âdetâ müteessir oluyor: "Artık onu hiç kimse arzu etmeyecek, nihayet tamamen, bütün bütün benim olacak! Ve ben de bugünkü hayalimin en son ve en büyük zevkini duyacağım! Onun son aşığı olmak.." diye düşünüyor.

Ve Mod kendisinin şişmanlaştığını isbat için onu elleyle de vücudunu muayeneye davet ettiği zaman Tito, onu, vücudu üzerinde öyle bir kuvvetle sıkı ki, nihayet kadın bağırmağa mecbur oldu:

— Dikkat et, elbiselerimin plilerini bozacaksın..

Köpek de hanımını müdafaa eder gibi bağırmağa başlamıştı... Fakat Tito vücudun şeklini bozulmağa başlamasını güzel Modun kendisine âvdetinin bir başlangıcı olarak kabul ediyor, sevincinden yerinde duramıyordu.

Bu, onun aşkıyla parlamış olan ilk ümit ışığı idi.

Ter - Gregorianz evi baş hizmetkâr Çaki, zehirleyen, fakat sayanı hürmet gözlerini onun üzerine dikti:

— Madam biraz dışarıya çıktı, mösyonün odası hazır.

Dedi.. Kalantan her gün akşam üzerine doğru bir fiziotera. pi enstitüsüne giderek muhayyel bir hastalığını tedavi ettiriyordu. Akşam olunca eve dönüyor ve bir sürpriz ile karşılaşmak için hizmetkârlarına hiç bir sual sormadan Titonun odasını ziyaret ediyordu.

Titoyu orada bulamadığı zamanlar da müteessir olmuyor, kendi kendine: "Yarın gelir.." diyor ve eski styl bir oda hizmetçisi olan Sonya tarafından soyulmak üzere odasına geçiyor.

Bir akşam Çaki ona şu haberi verdi:

— Mösyo acele olarak İtalya ya hareket etti.

— Bir mektup bırakmadı mı?

— Hayır, hanımefendi.

— Sen gara kadar kendisine refakat ettin mi?

— Hayır hanımefendi.. Otel ne kadar gittim.

— Valizleri orada mı?

— Hayır efendim, bavullarını da birlikte aldı, fakat yalnızca birkaç elbise bıraktı.

— Peki Çaki, gidebilirsin.

Elindeki çiçekleri bıraktı, kemerini çözdü, şapkasını çıkardı, padesüsünü tuttu, üzeri Türk işi halılar, şallar ile süslü kasanın, mazinisi saklayan kasanın üzerine attı.

Bu kasa onun başka bir erkeğe yaşatmış olduğu heyecanları, tattırdığı râşeleri taşıyor, bu kasa kocasının meşru karısından daha iyi olarak kabul ettiği âlele bir kadın ile münasebette bulunuyor hissini elde etmek için vermiş olduğu altınlarla dolu bulunuyordu.

Bu kasa zavallı Titoya öyle büyük ıstıraplar çektiymişti ki, nihayet aşkının tesiriyle onun kilitlerini zorlayıp açmağa ve kendisini bu büyük acıyı veren maziye ait hatıraları iki sarı valizi içine, gömlekleri, kravatları yanına yerleştirmeye mecbur kalmıştı.

Bütün kadınlar gibi kıskançlığın ve bilhassa mazinin verdiği kıskançlığın manasını anlıymayan Kalantan, Titonun bu hareketini iyi bir nazarla karşılamakla beraber, bu kadar kıskanç davranacak bir mesele olmadığına kanaat getiriyor ve ona ilk ümit sızlık gününde söylemiş olduğu sözleri hatırlıyordu:

— Çocuk! Mazi bize ait değildir.

Evet.. Filhakika mazi, Titoya ıstırap veren bu mazi olduğu gibi çalmış iki sarı valiz içinde Cennubi Amerikaya kaçırıldığı zaman hakikaten bize ait değildir.

Daha vapur limandan çıkmadan Mod, muhtelif ırklara mensup birçok yolcularla oynamağa başlamıştı. Ve bütün yolculukları esnasında deniz daima azgınlığını muhafaza ettiği için Tito hemen hemen hiç kamarasından çıkmamıştı.

Birisi, deniz tutmasından kurtulmak için hiç bir şey yememek lâzım olduğunu söyledi. Ve Tito, diyet etti..

Bazı kimseler yemek yemesini tavsiye ettiler..

Ve Tito yemek yedi.

Genç ve çok âlicenap bir kadını kendisine birkaç damla anti-histeri ruhu verdi..

Tito bu ruhtan birkaç damla içti..

Ne ile geçindiği belli olmayan mirasyedinin biri kendisine ançüvez tavsiye etti..

Tito bu kere de ançüvezi tecrübe etti.

Bir başkası, sırt üstü yatması nı söyledi.

Tito sırt üstü yattı..

Bir üçüncü, yüzü koyun yatması lâzım olduğuna yemin etti.

Tito yüzü koyu yattı.

Fakat hiç bir şey onu iyi edemiyordu. Artık mücadeleden yorulmuş bir şekilde vapurun doktorunu çağırdı.

— Doktor, dedi, deniz tuttuğu zaman ne yapılır?

(Daha var)

RADYO

Perşembe 9 - 11 - 939

12,30 Program ve memleket sa-at ayarı, 12,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50 Türk müziği: Yeni şarkılardan mükrekper karışık program. Çalanlar: Cevdet Çağla, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Şerif İçli. Okuyanlar: Safiye Tokay, Sadı Hoşses. 13,30 - 14 Müzik (Karışık hafif müzik Pl.) 18 Program 18,5 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radio Caz Orkestrası), 19 Konuşma (Ziraat saati), 19,15 Türk müziği (Fasıl heyeti), 20,15 Konuşma (Doktorun saati), 20,30 Türk müziği, Çalanlar: Cevdet Çağla, Kemal Niyazi Seyhun, Vecihi, Refik Fersan. 1 - Okuyan: Melek Tokgöz. 1 - Nezahat - İlcaz şarkı: (Mevsimi bahar geldi), 2 - Sel. Pınar - Hicaz şarkı: (Yüzüm gülse de kızlar), 3 - Sel. Pınar - Hicaz türküsü: (Şu köylünün yosmada kızı), 4 - Dede - Şehnaz şarkı: (Gönül durmaz su gibi çağlar).

2 - Okuyan: Müzeyyen Senar 1 - Taksim, 2 - Rahmi Bey - Müstear şarkı: (Gel ey sakı sarabı tazelen-dir), 3 - Zeki Arif - Maye şarkı: (Açıldı bahçede güller), 4 - Sel. Pınar - Hüzam şarkı: (Gecenin matemi), 5 - Şükrü - Hüzam şarkı: (Ay öperken), 6 - Şükrü - Bayatı şarkı: (Ey serenler), 21,15 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1 - Ludvig Siede: İlkbahar Melodisi, 2 - Armandola: İspan - yol aşk şarkısı, 3 - Mascagni: Kavalieriya Rustikana, 4 - Lanner: Romantik vals, 5 - Moussorgsky: Bir göz yaşı, 6 - Haydn: Yaradılış, 7 - Tchaikovsky: Eleji (Hazine parça), 8 - J. Strauss: Büyük vals. 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri; ziraat esham - tahvilât, kambyo - nukul borsası (fiyat). 22,20 Müzik (Küçük orkestra - Yukarkı programın devamı), 22,35 müzik (Solistler - Pl.), 23 Müzik Cazband - Pl.), 23,25 - 23,30 Kapanış.

Tiyatrolar ve sinemalar

ALEMDAR SINEMASI

Mari Antuvanet
Dünya haavdisleri

ŞEHİR TİYATROSU
Bu akşam 20.30 da
Tepebaşı Dram Kısmı
ŞERMIN

Komedi Kısmı:
Bir Muhasip Arantıyor

HALK OPERETİ
Bu akşam 9 da
SEVDA OTELİ
Cumartesi akşamı
Modern Kızlar

RAŞİT RIZA
E. SADİ TEK
TİYATROSU
Atatürkün Ebedi-
yete intikalinin
ikinci sene baş-
langıcı münasebetle büyük tarih
kahramanına tazimen Cuma günü
akşamı temsil verilmeyecektir.

Bu çetenin esrarengiz sefleri
ikiye bölünmüş bir Sinek Beyi
kâğıdının altına A. S. T. harf-
lerini imza olarak koyuyorlar.
Bu remizler, tuzaklar ku-
ran, suikastlar hazırlayan cina-
yet müessesinin üç kögesini,
haydutların âlâmeti farikasını
teskil ediyordu.

Görüşmeleri sırasında Lazar
Dalrah ve Tade Bielsky Cenu-
bi Afrika hakkındaki hikâyeye
bütün maceralarını bütün hatı-
ralarını katırtıyorlardı.

Fen akademisi murahhası
belki onar kere tekrar etmiş ol-
duğu sualleri sona erince niha-
yet en büyük ricada bulunmak
sırası gelmiş olduğunu hisset-
ti:

— Bana meşhur pirlantaları
nızı göstermek lûtfunda bulu-
nur musunuz?

— Eğer siz arzu ediyorsanız
nicin göstermiyeyim?

Tade Bielsky bu cevabı ve
rirkten derhal elini cebine ata-
rak karıştırmaya başladı. ve
saskınlık içinde cebinden ken-
disi tarafından konulmamış bir
zarf çıkardı..

Nahoş bir şekilde kol'ın do-
nuk ve ince kâğıdı sağa sola
çevirerek:

— Bu da ne ki?..

Dedi.. ve asabi bir hareketle,

KAN KONUŞUYOR

- 19

Meçhul adam kapıya doğru bir
adım attı; elini uzattı; Habeş de-
likanlığının kendisine uzanan eli-
ni daha büyük bir saygı ile sıktı
ve:

— İsim bitmişti; yarım saat
sonra kalkacak olan trene yetiş-
meliyim, Allaha ısmarladık...

Dedi ve çıkıp, gitti.

Hangi trene?

Nereye?

Demek ki o sadece bu mektu-
bu vermek için gelmişti.

Mikael bu esrarlı yolcudan
sonra kendi yüreğinde de gizli
bir korku ve merak duymaya baş-
lamıştı.

Halbuki o bu mektubu posta-
dan bekliyordu.

Kapıyı sürgüledi, zarfı açtı ve
okudu.

Bu, genç prense hususi bir
adamlı götürülmesi için çekilen
zahmete ve masrafa değmeye-
cek kadar kısa bir mektuptu. A-
det olan selâmlardan, sorgular-
dan sonra şöyle yazılıyordu:

"Anlattığın şeylerden, senin
başına gelenlerden başkasını ara-
mızda herkes biliyor. Haklısın,
dediklerin olacaktı; bunun için-
dir ki imparator ve onun yanın-
daki akıllı adamlar, Avrupadan
Habeşistana uzanacak olan eli
Avrupadaki ellerden biriyle kes-
mek için manevralar yapıyorlar;
bundan başka çıkar yol yoktur.
Bununla beraber mektubunu ol-
duğu gibi Ras Seyyuma yolladım.
O da belki imparatora gönderir.
Bilinen şeylerin bile bir defa da-
ha bilinmesi elbet faydalıdır."

"Sana oradan gelmeni emre-
mem. Sen benim değil, Habeş ül-
kesinin çocuğusun! Bu ülkenin
başlı olan imparator, Avrupadaki
bütün talebemin harp patlası
bile oradan ayrılmalarına ka-
rar vermiştir. Burada sizin yer-
nize dövüşecek ve ölecek olanlar
sayısızdır. Zaten orada bulun-
mak burada bulunmanızdan daha
faydalıdır. Parise ve Londra ya
gitmeni de düşündüm. Şimdilik
buna lüzum görmedim. Her şeye
rağmen İtalyanlarla dost kalmak
için son dakikaya, hattâ orduları-
nın hudutlarını geçeceği, geç-
tikten sonraki zamana kadar
bekliyeceğiz. Medeniyet yolun-
da ilerlemeyi durdurmamak için
böyle yapmak gerektir. Lâkin
işte bizim medeniyet yolunda son
hızla ileri gitmemizdir ki İtal-
yanları biran önce üstümüze sal-
dırıyor."

"Çalış, orada kimseden geri
kalma! Rengimiz bir Avrupalı
kadar beyaz değilse de, kafamı-

zın onlardan daha az aydınlık
olmadığını göster..."

Bu mektubumu hususi bir a-
damla gönderiyorum. Çünkü bun-
dan sonraki mektuplarımda böyle
şeylerden bahsedemem. Kısa o-
lacak ve yalnız kendimden bah-
s olunacaktır. Sen de öyle yap.
Mektuplarını her zamanki gibi
posta ile gönderirsin. Fakat bi-
zim işimize asıl yarayacak olan-
lar harbe ve siyasete ait yazılardır.
Bunları ise aşağıda yazılı
olan adrese, kimseye görünmeden
ve göstermeden yollarsın. O da
bize gönderecektir. Bu mektubu
alır almaz hemen yak... Adresi
ezberlemeyi sakın unutma!

"Bir düşman memleketinde ol-
duğunu her an düşün! Kendini
kolla ve mektuplarını gönderdi-
ğin adresi de sakın ele verme!
Yeni haberler bekleriz."

Mektubun altında Paristeki bir
ticaret evinin adresi vardı.

Mikaelin başının içi aydınlan-
mış ve gözü açılmıştı. Burada
kaldığına üzülmüyordu.

Fakat her halde büyükler on-
dan daha iyi düşünüyorlardı.

Zaten daha iyi düşünüp düşün-
mediklerini incelemek saygısız-
lık olurdu.

Epeyce vakit geçmişti. Artık
dışarı çıkmalı, derse gitmeliydi.

Gözleri iskemlenin üstüne kon-
muş olan Habeş elbisesine gitti.
Ona birkaç dakika bakakaldı; ve
mektubu almadan önce verdiği
kararı artık yapamayacağını anla-
dı. Çünkü o kılıkla Romada her-
kesin gözüne birdenbire çarpacak
hattâ koytu yerlerde, karanlıkta
bile kendisini göstermekten kul-
tulamıyacaktı. Mektuplarını gö-
rünmeden posta kutularından bi-
rine atabilmek için kendisini bel-
li etmemek, göze çarpmamak ge-
rekti.

Roma sokaklarında beyaz har-
manisinin uçlarını salıya salıya
gezemiyeceği, artık Avrupa me-
deniyetinin görünüş tarafını afa-
roz ettiğini göstermeyeceği için
üzülüyordu.

Bu sırada merdivenlerde yeni
bir ayak sesi duyuldu.

Yanıbaşındaki odaya son za-
manlarda yerleşen ve henüz ta-
nımadığı adam olduğunu sandı.

Fakat bu ayak sesleri onun de-
ğildi; hizmetçinin veya pansiyon-
cu madamın da değildi. Sesler
Habeş delikanlığının kapısına yak-
laşıyordu.

Habeş genci doğruldu.

Aynı zamanda kapı vuruldu.

Mikael mektubu hemen yakma-
yı düşündü; fakat henüz adresi

ezberlememişti. Zaten her şeyi
bu kadar erken haber alacakları-
nı ummuyordu. Bunun için mek-
tubu çabucak ceketinin iç cebine
koydu, çabuk çabuk giyinmeğe
başladı.

Kapı sık sık iki defa daha vu-
ruldu.

Günlerdenberi hiç kimsenin
kapısına gelmediği halde bu kim
oluyordu? Yoksa biraz önce ge-
len postacı bir şey mi unutmuştu
da onu mu getirmişti?

Mikael sürgüyü çekti, kapıyı
açtı.

Karşısında Vittoryonun komü-
nist çömezi Bonittoyu gördü.

Benitto hemen kapıyı kapadı,
sürgüledi. Sonra Mikaelin elini
sıkarak yavaş sesle şunları söyle-
di:

— Seni görmeyi o kadar isti-
yordum ki... Fakat fırsat bula-
madım. Her dakika arkamda do-
laşıyorlar... Anlamışlar... Bile bi-
le zavallı Vittoryo gibi olmaktan
le zavallı Vittoryo gibi olmaktan
ne fayda var?... Meraktan çatla-
yorum, Fakat artık ne olduğu bel-
li demektir. Çok acıdım doğru-
su...

— 12 —

CASUS ?..

Bu sözler Mikael'in hayalinde
karışık ve silik bir dram filmini
bütün hızıyla çeviriyordu.

Vittoryo ona kaç defalar şö-
le demişti:

(Daha var)

Tarihin... San'atın...

Ve LALE'NİN

En büyük zaferi...

İstanbul semasında bir fırt-
na yaratan... San'ata.. Fenne
selâm durduran... Milyonlara
süslenen... En büyük artist-
lerle kudretlenen... Bütün
kahramanlara baş eğdiren...
Yeni sistem kabartma renkli:

VATAN KURTARAN ARSLAN

(Robin des bois)

FRANZİCA SÖZLÜ

ERROL FLYNN

Olivia de Havilland

BUGÜN

Lâle Sinemasında

VAKIT

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Kr.
3 aylık	260	425 "
6 aylık	475	820 "
1 yıllık	900	1600 "

Tarifenin Balkan Birliği için
ayda otuz kuruş düşüldü. Posta
birliğine ümriyenlere ayda
velmis beser kuruş zammedilir.

Abone kaydını bildiren mek-
tup ve telgraf ücretini, abone
parasının posta veya banka ile
vollama ücretini idare kendi öze-
rine alır.

"Gökten bir posta mekte-
zinde VAKIT'a abone yazılır

Adres değiştirme ücreti

25 kuruştur.

İLAN ÜCRETLERİ

İlgâli ilanların satımı - so-
lari sondan itibaren ilan sayfa-
rında 10: 10 satılarda 50 ku-
rus: dördüncü sayfada 1: ikinci
ve üçüncüde 2: birinciye 4:
başlık vanı kesmece 5 liradır.

Büyük, çok devamlı, kişeli
renkli ilan verilerine ayrı ayrı
indirimler yapılır. Resmi ilânla-
rın satımı - satırı 30 kuruştur.

İlgâli Mahverte Olmayan

Küçük İlanlar

Bir defa 30, iki defası 50, üç
defası 65, dört defası 75 ve on
defası 100 kuruştur. 10 aylık
ilan verenlerin defaları beda-
radır. Dört satırı geçen ilanların
fazla satırları bes kuruşian be-
sap edilir.

Vakit hem do'rudan doğruya
kendii idare yerinde, hem An-
kara caddesinde Vakit Yurdu
altında KEMAL EDDİN İREN
İlan Bürosu eliyile ilan kabul
eder. (Büroanın telefonu 26335)

Büyük Zabıta Romanı

Sinek Beyi

2

Dünkü kısmın hülâsası

Polonyalı seyyah Tade
Bielsky Cenubi Afrikaya
yaptığı seyahatte çok kıy-
metli iki ele pirlanta ele
geçirdikten sonra Parise
âvdet etmiş ve coğrafya
enstitüsünde bir konfe-
rans vererek ailesine ka-
rışmak üzere Nis'e hare-
ket etmişti..

Fen akademisi bir ce-
mile olmak üzere zamanın
en meşhur maden müte-
hassısı Lazar Dalrahı sey-
yahın refakatine vermişti.
Yolda Lazar Dalrah sey-
yahın cenubi Afrika ve
pirlantaları hakkında ma-
lûmat istemişti. Tade bu
adının bin sualinden si-
lâmasına rağmen nezke-
ten macerasını anlatıyor-
du:

Avrupaya âvdet ettiğinde
artık emsalsiz muzafferiyetler-

le süslü idi. Londra ve Paris o-
nu büyük bir heyecan ile karşı-
lamış ve derhal etrafında efsa-
neler hazırlanmıştı..

Çünkü halk için Tade Bielsky
cesur bir seyyahthan ziyade dün-
yanın en meşhur ve kıymetli
pirlantalarına sahip olan adam-
dı.

Coğrafya enstitüsünde bu em-
salsiz taşları âlimlere ve yük-
sek sınıfa mensup kimselere
göstermişti.

Konferansın verildiği salon-
da ve yollarda Polonyalı seyya-
hın ve kıymetli pirlanta'nının
muhafazası için bir kaç bölük
polis vazife almıştı.

Esaasen o tarihte Paris en
müthiş bir heyecan içinde yaşı-
yordu. Ele geçirilmesine imkân
olmıyan esrarengiz bir çetenin
tebhis hareketlerine sahne olan
şehir nefret ve korkudan titri-
yordu.

Sinek Beyi her tarafa dehşet
ve siddet taşıyordu

Sulh teşebbüsü

(Baş tarafı 1 inci)

Başviki Çemberlayn, bu hafta herhangi malumat vere. Ancak için dominyonlarla bir. Fransa ve Lehistan hük. lerle istisarede bulunmak. Onunla ilgili hafta Lehistanın. Başviki ile hariciye nazırı Lon. da bir İngiliz nokta na. Hariciye nazırı Lord. bir kere daha tebarüz ettiril. olduğuna işaret edilmekte.

İngiliz matbuatı yeni sulh ta. neticesinden pek az. görünmektedir. A. matbuatı, bu sulh ta. kendilerini tehlikede gör. keyfiyetinden ileri geldiği. tasallamaktadır.

Kudüs, 8 (Hususî) — Belçi. zinde İngiltere ve Fransa. alt olmanın tayyareler gö. mıştır. Dün on iki tayyare. ve ağırlı ihtimal fotoğ. almışlardır. Müdafaa ne. halkı, hava hücumlarına. Tayyakkuz tedbirlerine da. etmektedir. Hükümet uzun. tımına akmıştır. Yeniden. sınırları silah altına a. mıştır. Belçika hariciye na. Holandanın Brüksel elçisi. kabul ederek uzun müddet. mıştır.

Amsterdam, 8 (A.A.) — Garbi. yada büyük askeri faaliyet. sürmektedir. Hollanda hu. da tayyakkuz tedbirleri fazla. rılmıştır.

Diğer taraftan, Hollanda askeri. emlari da, emniyet su seylap. mntakasını genişletmektedir. Amsterdam, 8 (A.A.) — Reuter: alın haberlere göre. La Haye sulh mesajını tel. etmektedir. Bu tefik hakkında. günde Von Ribbentrop'u. etmiştir.

Belçika ve Hollanda hükümdar. nın bu jesti, Hollanda ve Belçi. da pek müsait bir şekilde karşı. mıştır. Belçikalılar ve Hollan. lar memleketlerinin emniyet. bittiriliğinin daima tehlikede.

Hitlerin nutku

Hitler İngilterenin güya baş. mite eski muhbirlerin top. unda bir nutuk söylemiştir. nın başlangıcında siyasi hâ. lerden bahseden Hitler, har. ne sebepten dolayı zuhur et. ni anlatmış, harbin mesuliyet. ve sebebini İngiltereye yük. mıştır.

Hitler İngilterenin güya baş. nın haklarını müdafaa ede. harbe girdiğini iddialarını. nın ile karıştırmış, İngiltere. kendi menfaatlerini korumak. harbe girdiği mütalealarında. mıştır.

Hitler demiştir ki: "İngiltere, nıyaya karşı değil nazi teş. nı ve Hitlerizmle karşı harp. ni söylüyor. Bu da ne de. ni? Sonra, silah teslim etti. ne takdirde, bizimle sulh yap. nı razı imiş, evet, İngiltere. ni istiyor, fakat bilmelidir ki, nıyaya geçen harpte kaybettiği. rakları elde edinceye kadar. ni edecek ve silahlarını, hak. ni temin edinceye kadar ter. niyecektir."

Hitler tüm İngiltere ve iki tür. kili milleti vardır, fakat ne. ni ki, hiç birisi bizi anlamamış. ni. Böyle olmakla beraber, biz. nın sordand, onlarla anlaş. nın bizi alıkdan eden mesele. ni haledeceğiz, haklarımızı te. ni etmek için yolları ve çareleri. niyeceğiz.

Hitler İngiltere ve hudutlarını muhafa. ni edecek kadar kuvvetlidir. Bu. ni güphe yoktur. Yeni Alman. ni. Almanya'ya hic, ama hic. ni. Ben böyle bir ordu tesis. ni. Ben etim ki, bunun gibi bir i. ni. Bu bütün dünyada bile yok. ni. Bu açıkça söyleyebilmem. ni. Bu itihar duyuyorum. Sonra bu. ni. Bu milletin bağmda. ni. Bu bir hükümet vardır. ni. Bu kimse sarsamayacak ve. ni. Bu edemeyecektir."

Hitler sonradan İngilterenin müs. ni. İngiltereden eski Alman. ni. İngilterenin iade edilmesin. ni. mıştır.

Hitler sonradan İngilterenin müs. ni. İngiltereden eski Alman. ni. İngilterenin iade edilmesin. ni. mıştır.

Hitler sonradan İngilterenin müs. ni. İngiltereden eski Alman. ni. İngilterenin iade edilmesin. ni. mıştır.

bulundugunu bilmektedirler. Bu iki. memleketinde esasen seferberlik ilân. edilmmiştir. Hollanda hükümeti. memleketin bazı kısımlarını su al. tında bırakmış ve bazı mntakalar. da da örfi idare ilân etmiştir.

Berlin, 8 (A.A.) — Alman matbu. atının unumi kanaati şudur ki, Bel. çika ve Hollandanın sulh teşebbüsü. İngiltere ve Fransanın hattı. hareketi dolayısıyla muvaffak ola. mayacaktır.

Hamburger Fremden Blatt diyor. ki:

Bugünkü ihtilâfta çok sayıları. dikkat bir dönüm noktası teşkil. eden Belçika — Hollanda teşebbüsü. garp devletlerinden fevkalâde seri. bir cevap almıştır. İngiltere, Fran. sa ve Almanya'ya gönderilen nota. ların altındaki imzalar henüz karu. mamış idi ki, garp devletlerinden. bitaraf tavassutunun baltalanması. nı ifa eden sesler yükselmiştir.

Mezkar gazete bu hususta şunu. kaydediyor ki, Fransız ve İngiliz. propaganda. Almanların Belçika. ve Hollanda üzerinde tazyik yap. mış olduğuna ileri sürmek sureti. le iki hükümdarın tavassut teklifi. ne cebir altında teevsül etmiş ol. duklarını anlatmağa çalışıyorlar.

Matbuatın unumi neşriyatı şö. yle hülasa edilebilir:

Herhangi bir tavassutu, mahiyeti. her ne olursa olsun, İngiltere red. dedecektir. Çünkü onun hedefi Al. manyayı imha etmektir.

Londra 8 (A.A.) — Reuter:

Fransız matbuatı gibi, İngiliz. matbuatına nazaran da, Belçika ve. Hollanda hükümdarları bu tehlikeli. anda bitarafıklarının muhtemel. müdafaaı için bütün tedbirleri al. dıktan sonra müsaletperver hise. siyatındaki samimiyeti bir kere. daha komşuları Almanya'ya isbat. etmek istemişlerdir.

Cemberlayn "Hedefimiz Avrupa. yı mütemadi taarruz korkusundan. kurtarmaktır," sözlerini tekrar. eden Times gazetesi, bu prensipler. le hiç bir kompromi mümkün ol. madığına göre, Almanyanın cevabı. bu prensiplere uygun olmadıkça. bu tavassut teklifini hiç bir müza. kerenin takip edemeyeceğini bil. dirmektedir.

Belki haklıdır fakat su farkla. ki, biz idare altına aldığımız. devletlere kendi kültürümüzden. ancak onlara müsib kabul. ettirdik. Yoksa onların içtimai. kültürlerine, lisanlarına ve mil. li duygularına tamamiyle hür. met ve riayet ettik. İngiltere gi. bi onları esir edip almanlaştı. madık. İngiltere bütün müstem. leke hakını İngiliz yaptı, onla. rı tamamiyle İngiliz nüfuzu in. giliz kültürü içine aldı.

Bu harbin de bir sonu olaca. ğını biz de biliyoruz, fakat bu. son herhalde İngilterenin dü. şündüğü ve arzu ettiği gibi ol. mayacaktır.

Biz ne Fransızlara ne de İn. gilizlere bir şey yapmadık. Onlardan bizi rahat bırakma. sından başka bir şey isteme. yiz. Biz İngiltereyi ne tehdit. ettik, ne hücum ettik, ne de. harp istedik. Böyle olduğu hal. de, bizden ne istiyorlar, bizim. de niçin harbediyorlar? Niçin? Çünkü bize kin besliyorlar. Çünkü bizim kuvvetli olduğum. muz için kin besliyorlar. Kin. besliyorlar, çünkü Almanya'yı. kuvvetli görmek, onun rakibi. olmak demektir. Bana ve na. zilere değil, kuvvetli Alman. ya'ya, Alman genç kuvvetine. kin besliyorlar.

Sizi temin ederim ki, bu. harpte İngiltere değil, Alman. ya galip gelecektir. Harbi un. umumide uğradığımız ağır felâ. ketler bir defa daha tekrarr. etmeyecektir.

Harp beş sene sürse bile baş. egmeyip harbedeceğiz ve galip. gelineceye kadar döğüşeceğiz. Bu memleket ya şerefli bir. sulh kabul eder, yahut da mah. volur. Vatanımıza şerefli bir. sulh yapmak vazifemizdir. Kuvvetli irademizle buna mu. vaffak olacağımıza eminim.

Amerikadan ilk tay. yare kafilesi yola çıktı

Londra, 8 (A.A.) — Ameri. kanın İngiltereye göndereceği. tayyarelerin ilk kafilesi New. yortkan hareket etmiştir. İn. gilterenin Amerika'ya evvelce. sipariş etmiş olduğu 456 tay. yare Şubata kadar İngiltereye. gelmiş olacaktır.

Polonya Başvekili Hariciye Vekili ile Londra'ya gidecek

Londra, 8 (A.A.) — Salâhi. yettar Londra mahfillerinde. söylendiğine göre, aynı zaman. da Polonya ordusu başkuman. danı olan yeni Polonya başve. kili Skorski ve Polonya hariciye. nazırı Zaleski gelecek hafta İn. giliz hükümetinin misafiri ola. rak buraya geleceklerdir.

Muvassalatları akşamı B. Çemberlayn'ın riyaseti altında. resmi bir ziyafet verilecektir. Ertesi gün kral tarafından ka. bul edilecekler ve aynı günün. akşamı Polonya sefaretleri tara. fından şereflerine verilecek olan. akşam yemeğinde hazır buluna. caktırlar.

Polonyalı nazırlar Londra'da. ikametleri müddetince B. Cem. berlayn ve B. Halifaks ile ve. müdafaa nazırlarıyla mülakatlar. yapacaklardır.

Romanyada büyük bir yangın

Bükreş, 8 (Hususî) — Ru. men — Amerikan petrol şirke. tinin benzin depoları ile fabri. kalarında müthiş bir yangın. çıkmıştır. Yangın hâlâ devam. etmektedir.

50 vagon benzin yanmış ve. 50 kişi yangın ateşleri içinde. kalmıştır. 200 milyon Ley za. rar olduğu tahmin olunuyor. Şimdiye kadar on kişinin ces. edisi yangın içinden çıkarıl. mıştır. Ölenlerin daha çok ol. duğu zannediliyor.

Sovyet - Finlandiya görüşmeleri

Helsinki, 8 (A.A.) — Mos. kovada bulunan Finlandiya. nazırı Tanner dün Helsinki ile. uzun bir telefon muhaveresin. de bulunmuştur. Haber veril. diğine göre, maliye nazırı. Sovyet — Finlandiya görüş. melerinin devamı için bulunan. yeni esaslar hakkında hükü. metine malumat vermiştir.

Merkezi hükümeti tahliye. eden kimseler evlerine dön. mektedirler. Mekteplerden bir. çoğu önumüzdeki pazartesi. günü tekrar açılacaktır. Hel. sinki tabii haline avdet etmek. te ise de pencereleri muhafaza. için konulan kum torbaları hen. üz kaldırılmamıştır. Geceleri. sokaklar da karanlıktır. Bu. da gösteriyor ki Moskova gö. rüşmeleri henüz katı bir neti. ceye bağlanmış değildir.

Bosna-Hersek muhtar bir idareye sahip olacak

Belgrad, 8 (Hususî) — Ölen. Bosna Hersek müslümanları. lideri Mehmet Sipahu merhu. mun yerine geçen Cafer Kule. nović yeni Yugoslav kabine. sinde orman ve maadin nazı. rıdır.

Bugün gazetelere beyanatta. bulunan nazır Bosna Herseke. mülki muhtariyet verileceğini. Hırvatistan Banlığına benzer. yeni bir idare kurulacağını. temiz Yugoslav karakteri o. lan Bosnalıların Yugoslavya. devleti hudutları içinde yaşa. yacaklarını söylemiştir.

Alman tayyareleri

(Baş tarafı 1 inci)

ve pilot nezaret altına alınmıştır. Pilot, burasını müteffik bir dev. let topağı sanarak, yanlışlıkla. indigini söylemiştir.

ŞİMAL DENİZİNDEKİ MUHAREBE

Londra, 8 (A.A.) — Hava. nezaret bildiriyor:

Dün şimal denizinde bazı hava. hareketleri olmuştur. Shetland. adalarına yaklaşan bir Alman tay. yaresi topçu ateşiyle geri püskür. tılmış ve İngiliz tayyareleri ta. rafından kovalanmıştır. Birkaç. Alman tayyaresi daha görülmüş. tür. İngiliz tayyareleri şimal. denizinde bu tayyarelerle muha. beye tutuşmuş ve düşman tayya. releri bulutlar arasında kaybol. muşlardır. Bu tayyarelerin üsleri. ne dönmeğe muvaffak olup ola. madıkları malum değildir. İn. giliz tayyareleri hiç bir hasara uğ. ramamışlardır.

Shetland adalarına yaklaşan. Alman tayyaresinin 4 kişiden iba. ret olan mürettebatı ile saatte. 424 kilometre süratle uçan "Hen. kel" markalı bir tayyare olduğu. tasdik edilmektedir.

Balkan ve Tuna devletleri arasında bir konferans toplanacakmış

Sofya, 8 (Hususî) — Utro ga. zetesinin bildirdiğine göre Bal. kanlarda bir blok teşkil mak. sadile Tuna ve Balkan devlet. leri arasında bir konferans top. lanacaktır.

Bulgar gazetesi Bülkreşte çı. kan Kurentul gazetesinin bir. makalesi neşretmektedir. Ro. men gazetesi Balkan ve Tuna. devletleri arasında teşkil edi. lecek bloka İtalyanın da girme. si lâzım olduğunu, Balkan ve. Tuna devletleri bu idealin ta. hakluk edebilmesi için arala. rında fedakârlık yapmaları lâ. zım olduğunu yazmıştır.

Londradan gelen haberlere. göre, Daily Telegraph gazetesi

de Balkan konferansına dair. bir havadis vermiş ve bu kon. feransın hazırlanması maksadi. le alâkadar devletlerin Londra. daki sefirleri arasında ihzari. mahiyette temaslar vuku bul. duğunu yazmıştır. Bulgar ga. zetesine göre, bu konferansta. bir İtalyan müşahit buluna. caktır. Bazı Balkan devlet re. isleri bu konferans münasebe. tile bir araya gelip müşavere. de bulunacaklardır.

Bulgaristanın da bu bloka. dahil olacağını Romen gazete. leri yazmaktadır. Devlet reis. leri arasında yapılacak karşı. lasmaya başvekiller de iştirak. edecektir.

Bir Macar gazetesi Ankara anlaşmasının Balkan memleketlerine tehdit teşkil etmediğini tebarüz ettiriyor

Budapeşte, 8 (Hususî) — Macar gazetesi Pester Loyd, bugünkü harp hali karşısında. cenubu şarkı Avrupasının vaz. iyetini tahvil eden bir başmaka. le negetmiştir. Bu başmakale. ye göre cenubu şarkı Avrupası. şimdiki kadar bir tehlikeye ya. ğı olarak telâkki edilmişken, bugün bir sulh merkezi halin. dedir. Yalnız Kavlın değil, aynı. zamanda fiilen bir sulh mer. kezi.

Bununla beraber Avrupanın. cenubu şarkı memleketleri he. yeti umumiye itibarile dahilen. ve haricen meselelerini hal ve. ikmal etmiş değildirlir.

Son devreler içinde bir "Bal. kan bloku" teşkil edilmesi için. teşebbüslerde bulunuldu. Ce. nubu şarkı memleketlerinin bi. ribirine yaklaşması için gayret. sarfedilmektedir. Böyle bir. manzumenin meydana gelebil. mesi için alâkadar devletler a. rasında tam bir anlaşma ve iş. tiraki mesai lâzımdır. Henüz. bu temin edilememiştir.

Gerçi Avrupanın bu parçası.

da hâdisat sulhpervane cere. yan etmektedir. Lâkin bu, mak. sut olan siyasi vahdeti ifade et. mez. Başlıca mesele, memleket. lerin tek taraflı düşünmekte ol. ması ve noktai nazarlarına ken. di menfaatlerinin hâkim bulun. masıdır.

Balkan devletleri meselesinin. hakiki surette halli için bir da. hili vaziyet daha mevcut: Bul. garistanın komşularına karşı o. lan vaziyeti... Bu arada büyük. devletlerin Balkan devletlerle. olan münasebetini de dikkate. almak lâzımdır. Bunların şimdi. sulhpervane olduğu görülü. yor. Türk — İngiliz — Fransız. ittifakı, Balkan memleketlerine. bir tehdit teşkil etmiyor. İtal. ya, Balkanlarda ihtilâfi kaldır. mağa uğraşır. Bu arada Yu. goslavya ile Macaristan yekdi. gerile anlaşmağa çalışmakta. dır. Pester Loyd gazetesine. göre, eğer bütün milletler, Yu. goslavya ile Macaristanın ta. kip etmekte olduğu anlaşma ru. huna uygun şekilde gayret sar. federlerse sulh yolunda arzu e. dilen gaye elde edilebilir.

Dahiliye Vekili Elâzığde

(Baş tarafı 4 üncüde)

da yapılan işlerden dolayı halkın. cumhuriyet hükümetine olan min. net ve şükran hislerini ifade cy. lemş, Dahiliye Vekili verdiği ce. vapta Malatyada gördüğü iyi ka. bulden dolayı Malatyalılara te. şekkür ederek demiştir ki:

"Dahiliye Vekâleti vazifesini. aldıkdan sonra Anadolu'ya ilk se. yahatimin üçüncü merhalesinde. buraya geldim. Bundan evvel. gördüğüm vilâyetler ve burada. gördüğüm manzara mesul bir a. damı teğci edecek mahiyettedir. Bu seyahatimden maksat birkaç. günlük fırsattan istifade ederek. memleketin birkaç vilâyetini gör. mek, oraların ahvalı hakkında. malumat almak ve benimle be. ra. ber çalışanlara izahat vermektir. Bu seyahatim kısa olmasa rağ. men dönerken iyi intibah almış. olacağuma şimdiden eminim.

Cumhuriyetin yegâne mesnedi. memleketi için hiç bir fedakârlık. tan çekinmeyen halkın beraberli. ğidir. Cumhuriyet idaresinde. memleketin yükselişinin temeli, nifakı gömmektir.

Faik Öztrak, iç ve dışta bu ka. dar kuvvetli olugumuzun tesanüt. ve birlik neticesi olduğunu bunun. hiç bir vesile ile ihlâline müssa. de edilmeyeceğini ehemmiyetle. tebarüz ettirdikten sonra sözleri. ne devamla demiştir ki:

Halin huzurunu bozan sebep. lerin başında şahsi garazlar ge. lir. Bunlardan uzak kalacağız. Millet hizmeti her şeyi millete. vermektedir. Neyimiz varsa, ne. yimiz olakaksa milletin hizmetine. koyacağız.

Dahiliye Vekili sözlerini, Ma. latyanın hususiyetlerinin atisi. çok ümitli, feyizli ve parlak ola. casını gösterdiğine; en kısa za. manda en yüksek terakkiye maz. har olması için lâzımgelen şeyle. rin yapılmakta olduğunu, ticaret. ve ziraat itibariyle de Malatya. nın çok iyi vaziyette bulunduğuna. na işaret ederek bitirmiştir.

Elâzığ, 8 (A.A.) — Dahiliye. Vekili Faik Öztrak dün buraya. gelmiş ve Yolcu istasyonunda. döndüncü umumi müfettiş vekili. Seip Önce ile valimiz, vilâyet er.

Rusya

Estonyadan hava üsleri istiyor

Kopenhag, 8 (A.A.) — Tal. lin'den haber verildiğine göre. Sovyet Rusya son pakt muc. bince kendisine verilmesi ic. badeen Baltık denizi adaların. da kâin üslerin yerine şimdi. Estonya arazisi dahilinde ha. va üsleri verilmesini istemek. tedir.

İngiliz ordusundaki gö. nüllü miktarı

Londra, 8 (A.A.) — Harbiye. nazırı Hore Belisha orduya gi. ren gönüllü efradın 70 — 80. bin neferle balığ olduğunu. Avam Kamarasında söylemiş. tir.

Havanada atılan bomba

Havana, 8 (A.A.) — Hava. na şehrinin göbeğinde, Ham. burg Amerika Layn kumpan. yasının binası önünde bir bom. ba patlamıştır. Telefat yoktur. Polise nazaran suikastın fail. leri komünistlerdir.

Sulh tavassutu

(Baş tarafı 1 inci)

Demiş olabilirler. Bununla beraber öyle de olsa, böyle de olsa vaziyet değişmiş. olmaz. Netice daima aynıdır.

Hitler, Lehistanı işgal ettikten. sonra söylediği Danzig nutkunda. diğer memleketler ile beraber. Belçika ve Hollandanın bitaraflık. larına da hümet edeceğini temin. etmişti. Hâdiseler Alman devlet. reisinin kendi ağız ile verdiği te. minatları yine kendi emri ile bir. kere daha bozmak gibi bir istika. mete doğru gidiyor. Maalesef. Belçika ile Hollandanın harp sa. hası olması tarihi mukadderatın. önüne geçilmez bir zarureti gibi. görülüyor.

ASIM US

Anlaşma nasıl kabul olundu

(Baş tarafı 2 inci)

tevfikan hariciye ve millî müda. faa encümenlerince müstereken. tetkik edilecek müteffik tasvip. olunduğunu bildirmiş ve müsta. celen müzakeresini istemiştir.

Meclis bu talebi tasvip ettiğın. den alkışlar arasında kürsüye ge. len Hariciye Vekili Şükrü Sara. coğlu beyanatta bulunmuştur.

Hariciye Vekilimizin meclisin. sık sık ve sürekli alkışlar, bravo. sesleri ile karşılanan bu beyanat. larını takiben Muzaffer Göker. (Konya), Muhiddin Baha Pars. (Kars), Halil Mentş (İzmir), söz almışlar ve muahedenin ehem. miyetini tebarüz ettirmişlerdir.

Parti müstakil grup reis vekili. Ali Rana Tarhan da bu münase. betle aşağıdaki beyanatta bulun. muştur:

Muhterem arkadaşlar;

Bugün yüksek tasvibinize ar. zolunan siyasi vesikalar 12 mayıs. ve 24 haziran tarihlerinde kıy. metli Başvekilimizin huzurunda. da vaki beyanatları üzerine zaten. kabul buyurmuş olduğunuz esas. ları daha vazih olarak tesbit edil. miş imzalı bir şekilden başka bir. şey değildir. O tarihlerde sulh. cephesini takviye için bir korun. ma tedbiri olarak kabul buyur. muş olduğunuz beyanat, esas va. sıflarını bugün de muhafaza et. mektedir. Salâhiyetli tetkikinize. sunulan muahedenin başlıca ka. rakteristik noktaları şunlardır:

1 — Tamamiyle tedafül mahi. yettedir. Başkaları ile de sulhu. takviye için anlaşmalar akdine. mani teşkil etmez,

2 — Müddet, bugünün hâdise. lerine maksur değildir.

3 — Komşumuz Sovyet hükü. metine karşı takip etmekten ay. rılmadığımız dostluk siyasetini. mahfuz tutmaktadı.

Muhterem arkadaşlar; bu esas. lar hiç kimsenin yurdunda gözü. olmıyan, gayesi huzur ve sükün. içinde inkişaf ile medeniyete hiz. met etmekten ibaret bulunan ve. fakat yurdun korunması husu. sunda gaflet ve ihmal asla teşviz. etmeyen cumhuriyet Türkiye. sin ana siyasetine uygundur. Bundan dolayı Cumhuriyet Halk. Partisi Müstakil Grubu bu müa. hedeyi lüzumlu ve müessir bir. emniyet tedbiri olarak tasvip ve. takdir ile karşılar (Bravo sesleri, alkışlar).

Bu muahedenin, üç memleket. arasında mevcut iyi münasebetle. ri muhtelif safhalarda esaslı su. rette inkişaf ettireceğine de ina. nıyoruz.

Bu anlaşma münasebetile dos. tumuz Fransanın ve dostumuz. İngilterenin siyasi şahsiyetleri. ve matbuatı tarafından Türkiye. ve Türkler hakkında vaki takdir. kâr kadirşinas beyanat ve negri. yat hepimizi cidden mütehasis. etmiştir. Biz de bu dost milletlere. karşı aynı takdir ve itimat hisle. rini duymaktayız. (Alkışlar).

Bu müzakerenin sonunda ka. nun açık reyde konularak 360 rey. ve mevcudun ittifakiyle kabul o. lunmuş ve bu netice meclisin sü. rekli alkışları ile karşılanmıştır.

Meclis, gelecek toplantısını i. kinciteşrinin 20 nci pazartesi gü. nü yapacaktır.

Üsküdar İcra memurluğundan:

Onnik veledi Apik Bilezikçi; Galata Mühane caddesinde. 125 No. Rus manastırı apar. tımanında mukim iken ha. len ikametgâhi meçhul.

Kadıköyünden Feneryolunda. Bağdat caddesinde 176 No. Harant. Manavyan vekili avukat Doktor. Suat Tahsin Türk tarafından vaki. takip talebi üzerine 8000 sekiz bin. liranın faiz ve ücreti vekâlet ve ic. ra masraflarile birlikte ödenmesi. hakkında namızda çıkarılan öde. me emrinin ikametgâhınızın meç. huliyeti beyanıyla mübaşir tarafın. dan bilâ tebliğ idesi üzerine icra. hakimliğince iki ay müddete ilâ. nen tebliğat ifasına karar verilmiş. tir. İşbu ilânın neşri tarihinden. itibaren iki ay zarfında borcu öde. meniz, borcun bir kısmına veya. alacağınızın takibat icrası hakkına. bir itirazınız varsa yine bu müd. det zarfında istida ile veya gıfahen. bildirmeniz, aksi takdirde müdde. tin hitamından sonra hakkınızda. cebri icra yapılacağı mercil. 6/11/939 tarihli kararına istinade. re tebliğ makamına kaim olmak üzer. ilân olunur.

SAHİBİ: ASIM US

Basıldığı yer: VAKIT Matbaası

Umum Neşriyatı idare eden:

Refik Ahmet Sevgili

Spor

Ankara at yarışları

(Başlatıcı: J. J. J.)
İkramiyesi: 300 lira, mesafe-
si 1600 metre idi.
1 - Meriç
2 - Örnek
3 - Önal.
Müddet: 1,56 dakikadır.
Altı halis Arap atının girdi-
ği günün sonuncu yarışı da bu-
yük çekimlerle geçti. Örnek,
Önal ve Bora müthiş bir mü-
cadele sonunda birinciliği Me-
riç kaptırdılar.
Bahsi müsterekte ganyan
570, plâzeler de 230 ve 170 ku-
ruş verdi.
Birinci ve ikinci koşu ara-
sındaki çifte bahiste Gonca -
Nirvana çiftini bulanlar 1080
kuruş, dördüncü ve beşinci ya-
rışlar arasındaki çifte bahiste
de Meriç - Karanfil çiftini bu-
lanlar 1640 kuruş kazandılar.

Berlin - Sofya fuibol maçı

Berlin, (A.A.) - Berlin muh-
teleli Sofya muhtelili arasın-
da burada 18.000 seyirci önün-
de yapılan futbol maçı, Berlin-
lilerin 4-2 galibiyetle netice-
lenmiştir.
Büyük bir kısmını milli ta-
kım oyuncuları teşkil eden Sof-
ya muhtelili, mağlup olmuş ol-
masına rağmen, seyirciler üzeri-
nde iyi bir intiba bırakmıştır.
Çimensiz sahada oynamaya
alışmış olan Bulgarların ya-
ğmurlu bir havada ve çimlerle
bir sahada oynamak sansizliği
da mağlûbiyetlerine esaslı bir
surette amil olmuştur. Müte-
madiyen kayıp düşen Bulgar o-
yuncular kombinasyon tesis et-
meğe muvaffak olamamışlar-
dır. Bu vaziyet karşısında bu-
yük bir enerji sarfetmek zorun-
da kalan Sofya muhtelili sü-
rati ve kafa paslaşmalarile se-
yircilerin alkış ve dikkatini ü-
zerinde toplamıştır.
Birinci haftayı 2-1 Alman-
ların lehine biten bu maçı,
Bulgarların, müdafilerile haf-
hattı arasında bir anlaşma te-
sis edememeleri de belli başlı
zaafırlardan biri olarak teza-
hür etmiştir.

Havacılık

Nevyork, (A.A.) - Bundan
bir ay evvel Kaliforniyanın
Lancaster tayyare meydanında
devamlı bir uçuş için havalan-
mış olan Amerikalı tayyareci
Caroll ile Schieper 726 saat ya-
ni 30 günden fazla havada kal-
dıktan sonra uçuşlarını salime-
nihayete erdirmişlerdir.
Tayyare ve tayyarecilere u-
çuş esnasında benzini ve iase
maddeleri verilmiştir.
Aynı gün havalanmış olan
diğer iki tayyareci uçuşa ancak
on gün devam edebilmişlerdir.

Yeni bir yıldız Maria Merkader

Bu İspanyol güzeli bir Fransız filminde baş rolde oynayacak

Beyaz perdeye genç ve yeni yıldızlar çıkar-
mak hastalığı Amerikadan Avrupaya da sı-
yet etti. Bugün Fransada harp dolayısıyla sine-
madan bir çok yıldızlar çekildiği halde film
âmilleri yeni yeni yıldızlar çıkarmaya gayret
etmektedir. Bunlardan biri de "Garip yılbaşı
gecesi", filminde baş rolü oynayacak olan Ma-
ria Merkader'dir.

Fransızların hazırladıkları bu filmde bi-
rinci erkek rolünü de Rober Leonar oynı-
yacaktır.

Rober Leonar da partöneri gibi ilk defa
olarak baş rol oynayacak bir artisttir. Fakat
yeni yıldızlar yetiştirmek emelinde olan Fran-
sız film âmilleri bura ehemmiyet vermemeğe
te, bilâkis filmin daha ziyade muvaffak olacağı-
nı ileri sürmektedirler.

Parlak bir istikbal vaadeden Maria Mer-
kaderi bulup ortaya çıkaran Ivan Noe'dir.

Ivan Noe bu güzel yıldız nasıl keşfetmiş
olduğunu şöyle anlatmaktadır:

— 1931 senesinde Berline Gloria filminin
fransızca kopyasını yapıyorduk. Bu filmin Jan
Gaben ilk defa olarak Brigit Helm'in yanında
görülecekti. Filmin almanca nüshası Hans Beh-
rent tarafından hazırlanmıştı. Bu münasebet-
le kendisile çok yakın dost olmuştum. Fakat
Hitler mevkii iktidara gelince Hans Behrent
Almanya'dan ayrılarak İspanyaya iltica etti...

Geçenlerde Sylvia Batay, Andre Bruk ve
daha bazı arkadaşlar oturmuş yeni hazırlıya-
cağım film olan "Garip yılbaşı gecesi", hakkın-
da görüşürken bir ziyaretçinin geldiğini söy-
lediler. İsmi sordum:

"Rosario Pi...", dediler.

"Rosario Pi" bir çok filmleri çevirmiş olan
bu İspanyolu tanyordum. Fakat beni arama-
sında ne mana vardı. Bir müddet sonra onun da
İspanyadan çıkarılmış olduğunu ve İspanyada
iken Hans Behrent ile tanıştığını, şimdi de o-
nun tarafından gönderilmiş olduğunu öğren-
dim.

Rosario Pi'nin yanında bir de genç ve gü-
zel bir kız vardı. Derhal mevzu a girerek ba-
na sunları söyledi:

— Sizden kendim için bir şey istemeğe gel-
miş degilim. Fakat size benim en genç yıldız-
mı getirdim. İsmi Maria Merkader'dir. Daha
yirmi yaşını bile doldurmadı. Benim çevirdi-
ğim bütün filmlerde baş rolü oynamıştır. Aile-
sinin mühim bir kısmı İspanyada kalmıştır.
Fakat bu kız artık vatani yoktur.

Rosario Pi'nin, bu kadın film âmillerinin ida-
resi altında hazırlanmış olan filmlerin hep mu-
vaffak olduklarını biliyordum. Sonra karşım-
da bulunan Maria Merkaderi inceden inceye

teti ik ediyor, gayet ince, asil bir tipe malik ol-
duğunu görüyordum. Sarıym idi, küçük ve us-
lu kızlar gibi muntazam, nazik elleri vardı. Bü-
yük gözlemlerden neşe ve yaşamak zevki taşı-
yordu.

Pek az fransızca konuşuyordu. Hata yap-
maktan korktuğu belli idi. Buna rağmen çok
doğru ve çok temiz bir fransızcası vardı. Yal-
nız şivesi biraz bozaktı.

— İspanyada tanınmıştım. dedi. fakat bu-
rada hepsini baştan yapmak lazım. Yeniden
başlıyacağız. Daha temiz konuşmağı öğrene-
cek ve evvelce daha on altı yaşında iken olduğu
gibi kendime bir şöret temin edeceğim.

Güzel, küçük yüzüne arzusunı gösteren
bir ateş çıkmıştı.

— Bir küçük rol yaptırmak lazım. dedim.
Aramızdakilerden bazıları itiraz ettiler.
O müdahale etti:

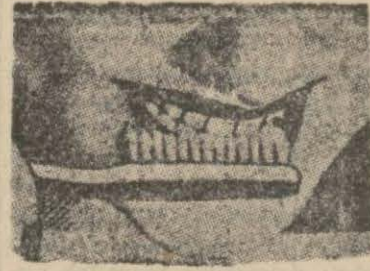
— Mükemmel, dedi. derhal küçük bir rol
verin. Esasen ben de bunu istiyorum.

Müteessir bile olmadı, muvaffakiyetinden
eminidi.

Küçük rolünü kabul etti; bunda muvaffak
olmakla bana da "Garip yılbaşı gecesi", filmi-
nin yıldızını kazandırmış oldu. Gerek Merka-
der'in gerekse Rober Leonar'ın bu yeni filmde
muvaffak olacaklarından eminim...

Yıldızların gitikçe gençlerden seçildiği bu
devirde güzel İspanyol kıza Maria Merkader'in
muvaffak olacağı muhakkaktır.

RADYOLİN

En büyük sergilerde 18 dipl-
ma, 48 madalya kazanmıştır.
Böyle Güzel Dişler Yalnız

Radyolin

Kullanılan dişleridir.

Diş tabipleri diyor ki:

"Dişlerin ve ağzın sıhhati, sabah, öğle ve akşam her yemek-
ten sonra günde 3 defa dişleri temizlemekle kabildir..."

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Aşağıda yazılı depo ve alimantasyonlara bir sene zarfında yürü-
tahmin edilen maden kömürlerinin vagonlardan yere tahliye ve yere
veya vagonlardan makine veya vagonlara tahmini işi açık eksiltilme usulü
münakasaya konmuştur.

Münakasa ayrı, ayrı 4 mevzu takdim edilmiş ve her birinin müte-
rile muhammen bedeli hisasında yazılmıştır. Ancak istekli aynı kime-
olursa tevdihi caizdir.

Eksiltme 20/11/1939 Pazartesi günü saat 15 de Sirkeci'de 9 islet-
binasında A. E. Komisyonu tarafından sırasıyla yapılacaktır. Sarımsak-
lar parâzı olarak komisyondan ve aşağıda yazılı istasyon seftiklerinden
verilmektedir. (9118)

1 - Alpullu deposu:	2 - Edirne Deposu:
A - Bir senede gelecek tahmini kömür miktarı (1200 ton)	A - Bir senede gelecek tahmini kömür miktarı (1900 ton)
B - Ton başına tahmini tahliye bedeli (9,90 kuruş).	B - Ton başına tahmini tahliye bedeli (9,90 kuruş).
C - Ton başına tahmini tahmil bedeli (14,90 kuruş).	C - Ton başına tahmini tahmil bedeli (14,90 kuruş).
D - Muvakkat teminat (22,32 lira).	D - Muvakkat teminat (36,09 lira).
3 - Kabakça Alimantasyonu:	4 - Uzunköprü Alimantasyonu:
A - Bir senede gelecek tahmini kömür miktarı (75 ton).	A - Bir senede gelecek tahmini kömür miktarı (40 ton).
B - Ton başına tahmini tahliye bedeli (14,85 kuruş).	B - Ton başına tahmini tahliye bedeli (20 kuruş).
C - Muvakkat teminat (0,84).	C - Ton başına tahmini tahliye bedeli (14,90 kuruş).
	D - Muvakkat teminat (1,05 lira).

Bayramda yalnız

Kızılây Gazetesi

Çıkacaktır.

İlânlarınızı vermekle hem kendinize ve hem
de Kızılaya yardım etmiş olacaksınız.

MÜRACAAT YERLERİ:

Istanbulda, Postane karşısında Kızılây satış bürosu.
Telefon : 22653
Istanbulda, Postane arkasındaki sokak (Ankara Caddesi köşesi) İlâncılık Kollektif Şirketi.
Telefon : 20094 - 95

İstanbul Belediyesi İlânları

Vilâyet Telefon şebekesinin yıllık tamir ve işletilmesi için
zumu olan 25 kalem malzeme açık eksiltilme usulü ile alınacaktır. Bu
hammen bedel 1053 lira ve ilk teminat 78 lira 98 kuruştur. Bu
16/11/39 Perşembe günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacak
Şartnameler Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. Te-
liplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü müte-
saatte Daimi Encümende bulunmaları. (9033)

Ankara caddesinin en işlek, en muteber yerinde

Kiralık dükkân

VAKİT matbaası idaresine müracaat

939/1823
Fahri icrasından:
Vasil Kostantinonun alacağından
dolayı tahtı hapse alınan üç adet
sıyahlı - beyazlı alaca ineklerin pa-
raya çevrilmesine karar verilmiştir.
Birinci arttırması 17/11/1939 tari-
hine müsadif Cuma günü saat 11
de Ramiste Topçularda Atpazarın-
da ve kıymetli muhamminesini bul-
madığı takdirde ikinci arttırması
22/11/1939 tarihine müsadif Çar-
şamba günü aynı yerde ve aynı sa-
atte yapılacağından taliplerin ma-
halli mezkûrda memuruna müraca-
atları ilân olunur. (30556)

Mantarlı muşambalar, storlar,
perdeler vesair her türlü
TEFRİŞAT
levazımatı, Beyoğlunda BAKUR
mağazalarında her yerden muh-
it şarıl ve ucuz fiyatlarla satıl-
maktadır. Beyaz eşya daire-
mizde haseler, yatak çarşafları
ve yünü yatak örtülerinin fiyat-
ları kıyas kabul etmez derecede
ucuzdurlar ve rekabetten arid-
ler.

Osmanlı Bankasından
Şeker Bayramı münasebetiyle
Osmanlı Bankasının Çarşı
Merkezile Yeniciami ve Beyoğlu
lu şubeleri, 13, 14 ve 15 Ekim
teğrin 939 günleri kapalı ol-
unacaktır.

Zayi

Istanbul Belediyesi'nden aldığım
1146 sicil No.lu şoför ehliyetimi
kaybettim. Yenisini alacağımdan
eskinin hükmü yoktur. (30547)
1146 sicil No.lu Bahaettin

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 4 / 10 / 1939 vaziyeti

AKTİF		Lira	PASİF		Lira
Kasa:			Sermaye		15.000.000,—
A'tın: Safi Klogram	15 500 313	21.802.430,68	İhtiyat akçesi:		
Banknot		13.214.337,50	Adi ve fevkalâde	4.217.134,25	
Ufaklık		1.405.155,67	Hususi	6.990.000,—	10.217.134,25
Dahildeki Muhabirler:			Tedavüldeki Banknotlar:		
Altın: Safi Klogram	678 111	953.816,81	Deruhte edilen evrakı nakdiye	158.748.563,—	
Türk Lirası		326.369,46	Kanunun 6 - 8 maddelerinin tev-		
Hariçteki Muhabirler:			fikân Hazine tarafından vaki	17.307.666,—	
Altın: Safi Klogram	10'010 288	14.080.200,14	tediyat		
Altına tahvilî kabil serbest		17.926,76	Deruhte edilen evrakı nak-		
dövizler			diye bakiyesi	141.440.897,—	
Diğer dövizler ve borçlu			Karşılığı tamamen altın olarak	17.000.000,—	
Kliring bakiyeleri		4.649.469,01	ilâveten tedavüle vâzedilen		
Hazine tahvilleri:			Reeskont mukabilî ilâvten te-	136.000.000,—	
Deruhte edilen evrakı nak-		158.748.563,—	da vâzed.		294.440.897,—
diye karşılığı			Türk Lirası Muvadati:		31.319.808,06
Kanunun 6 - 8 maddelerine			Altına tahvilî kabil dövizler	2.760,02	
tevfikan Hazine tarafından		17.307.666,—	Diğer dövizler ve alacaklı Kli-		
vaki tedivat			ring bakiyeleri	41.340.332,72	
Senedat cüzdanı:		203.026.430,02	Muhtelif		41.313.092,74
Ticari senetler					101.311.270,76
Eşham ve tahvilât cüzdanı:					
Deruhte edilen evrakı nak-					
A) diyenin karşılığı eşham ve	47.591 644,97	55.158.192,65			
B) tahvilât itibari kıymetle	7.566.547,63				
Serbest eşham ve tahvilât:					
Avanslar:					
Hazineye kısa vadeli avans	7.697.000,—				
altın ve döviz üzerine	11.055,97	15.845.477,63			
Tahvilât üzerine	7.887.421,66	4.500,00,—			
Hissedarlar		17.991.174,40			
Muhtelif					
Yekûn		493.602.292,80	Yekûn		493.602.292,80

Aramız 1939 tarihinden itibaren: Iskento Kâğıdı 4 Altın Dövizine % 3